

Skrócone śródroczne jednostkowe
sprawozdanie finansowe
Santander Bank Polska S.A.
za okres 6 miesięcy
zakończony 30 czerwca 2021 roku

I. Skrócony rachunek zysków i strat	4
II. Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
III. Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	6
IV. Skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
V. Skrócone sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	8
VI. Noty objaśniające do skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego	9
1. Informacja ogólna o emitencji	9
2. Zasady sporządzania skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego	9
3. Sprawozdawczość według segmentów działalności	21
4. Zarządzanie ryzykiem	21
5. Zarządzanie kapitałem	21
6. Wynik z tytułu odsetek	22
7. Wynik z tytułu prowizji	23
8. Wynik handlowy i rewaluacja	23
9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	24
10. Pozostałe przychody operacyjne	24
11. Odpisy netto z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	25
12. Koszty pracownicze	25
13. Koszty działania	26
14. Pozostałe koszty operacyjne	26
15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	27
16. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	27
17. Należności od banków	28
18. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	28
19. Pochodne instrumenty zabezpieczające	28
20. Należności od klientów	29
21. Inwestycyjne aktywa finansowe	31
22. Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	31
23. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31
24. Zobowiązania wobec banków	31
25. Zobowiązania wobec klientów	32
26. Zobowiązania podporządkowane	32
27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	33
28. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	33

29. Pozostałe rezerwy	34
30. Pozostałe zobowiązania	35
31. Wartość godziwa	36
32. Zobowiązania warunkowe	40
33. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA Santander Bank Polska S.A.	45
34. Podmioty powiązane	46
35. Zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które mają wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy po koszcie zamortyzowanym	49
36. Niespłatenie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego	49
37. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym	49
38. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń lub gwarancji	50
39. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów	50
40. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych	50
41. Dywidenda na akcję	50
42. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	51

I. Skrócony rachunek zysków i strat

	za okres:	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek		1 118 767	2 212 449	1 255 025	2 768 871
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		901 442	1 782 146	1 046 170	2 347 289
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		213 999	424 401	198 194	391 879
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		3 326	5 902	10 661	29 703
Koszty odsetkowe		(53 678)	(117 306)	(195 294)	(478 725)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 6	1 065 089	2 095 143	1 059 731	2 290 146
Przychody prowizyjne		588 924	1 176 962	477 616	983 772
Koszty prowizyjne		(76 838)	(143 913)	(71 737)	(148 098)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 7	512 086	1 033 049	405 879	835 674
Przychody z tytułu dywidend		268 878	269 227	106 869	107 212
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 8	54 261	122 215	58 600	78 812
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 9	36 490	58 182	26 188	53 877
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 10	31 358	51 411	14 789	30 932
Odpisy netto z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	Nota 11	(187 799)	(492 386)	(340 010)	(737 062)
Koszty operacyjne w tym:		(1 178 819)	(2 221 046)	(753 295)	(1 760 608)
- Koszty pracownicze i Koszty działania	Nota 12,13	(595 489)	(1 311 269)	(522 422)	(1 361 874)
- Amortyzacja rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(88 962)	(180 345)	(86 980)	(176 478)
- Amortyzacja składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania		(37 024)	(75 212)	(39 738)	(80 720)
- Pozostałe koszty operacyjne	Nota 14	(457 344)	(654 220)	(104 155)	(141 536)
Podatek od instytucji finansowych		(140 161)	(284 879)	(141 185)	(277 662)
Zysk przed opodatkowaniem		461 383	630 916	437 566	621 321
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 15	(161 309)	(283 831)	(119 413)	(236 460)
Zysk za okres		300 074	347 085	318 153	384 861
Zysk na akcję					
Podstawowy (zł/akcja)		2,94	3,40	3,12	3,77
Rozwodniony (zł/akcja)		2,94	3,40	3,12	3,77

Noty przedstawione na stronach 9 - 52 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

II. Skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
za okres:				
Zysk za okres	300 074	347 085	318 153	384 861
Pozycje, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	(297 146)	(444 819)	427 702	465 011
Wycena i sprzedaż dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	(404 902)	(593 759)	547 777	537 687
Podatek odroczony	76 931	112 814	(104 078)	(102 161)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	38 055	44 600	(19 750)	36 401
Podatek odroczony	(7 230)	(8 474)	3 753	(6 916)
Pozycje, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	(21 983)	355 935	(69 739)	(69 707)
Wycena i sprzedaż kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	(27 115)	439 450	(83 512)	(83 472)
Podatek odroczony i bieżący	5 132	(83 515)	15 868	15 860
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski/straty aktuarialne brutto	-	-	(2 587)	(2 587)
Podatek odroczony	-	-	492	492
Inne całkowite dochody netto razem	(319 129)	(88 884)	357 963	395 304
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	(19 055)	258 201	676 116	780 165

Noty przedstawione na stronach 9 - 52 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

III. Skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:	30.06.2021	31.12.2020
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 16	3 153 699	5 369 638
Należności od banków	Nota 17	3 097 952	2 918 962
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 18	2 884 132	3 218 460
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 19	4 865	6 901
Należności od klientów w tym:	Nota 20	117 606 801	119 077 346
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		114 981 468	116 786 037
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		1 980 668	1 556 791
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		644 665	734 518
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		587 269	293 583
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	Nota 21	68 481 011	64 355 667
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		67 102 471	63 312 701
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		115 044	106 639
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		1 263 496	823 633
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	112 694
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań		92 924	14 392
Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	Nota 22	2 377 407	2 377 407
Wartości niematerialne		564 298	628 643
Wartość firmy		1 688 516	1 688 516
Rzeczowy majątek trwały		551 926	576 975
Aktywa z tytułu praw do użytkowania		563 961	642 396
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		139 788	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto		1 096 133	1 199 689
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 23	4 308	4 308
Pozostałe aktywa		997 461	767 587
Aktywa razem		203 892 451	203 140 470
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY			
Zobowiązania wobec banków	Nota 24	1 544 847	2 993 349
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 19	1 295 270	1 686 042
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 18	2 132 434	3 053 416
Zobowiązania wobec klientów	Nota 25	163 499 074	161 133 491
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		92 851	14 387
Zobowiązania podporządkowane	Nota 26	2 620 974	2 654 394
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 27	2 725 628	2 772 351
Zobowiązania z tytułu leasingu		621 263	712 304
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	138 782
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	Nota 28	67 335	74 436
Pozostałe rezerwy	Nota 29	1 212 258	670 645
Pozostałe zobowiązania	Nota 30	2 399 472	1 814 029
Zobowiązania razem		178 211 406	177 717 626
Kapitały			
Kapitał akcyjny		1 021 893	1 021 893
Pozostałe kapitały		21 011 537	20 273 125
Kapitał z aktualizacji wyceny		1 730 877	1 819 661
Zyski zatrzymane		1 569 653	1 569 753
Wynik okresu bieżącego		347 085	738 412
Kapitały razem		25 681 045	25 422 844
Zobowiązania i kapitały razem		203 892 451	203 140 470

Noty przedstawione na stronach 9 - 52 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

IV. Skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym 1.01.2021 r. - 30.06.2021 r.	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Stan na początek okresu	1 021 893	20 273 125	1 819 661	2 308 165	25 422 844
Całkowite dochody razem	-	-	(88 884)	347 085	258 201
Wynik okresu bieżącego	-	-	-	347 085	347 085
Inne całkowite dochody	-	-	(88 884)	-	(88 884)
Odpis na pozostałe kapitały	-	738 412	-	(738 412)	-
Wynik na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	100	(100)	-
Stan na koniec okresu	1 021 893	21 011 537	1 730 877	1 916 738	25 681 045

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 1 730 877 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 759 997 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 938 209 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości 25 277 tys. zł oraz stan rezerwy na odprawy emerytalne - skumulowany zysk aktuarialny w wysokości 7 394 tys. zł.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym 1.01.2020 r. - 30.06.2020 r.	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Stan na początek okresu	1 020 883	19 214 757	1 315 180	2 626 766	24 177 586
Całkowite dochody razem	-	-	395 304	384 861	780 165
Wynik okresu bieżącego	-	-	-	384 861	384 861
Inne całkowite dochody	-	-	395 304	-	395 304
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 056 762	-	(1 056 762)	-
Płatność w formie akcji	-	1 606	-	-	1 606
Stan na koniec okresu	1 020 883	20 273 125	1 710 484	1 954 865	24 959 357

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 1 710 484 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 1 156 028 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 544 237 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w wysokości 2 467 tys. zł oraz stan rezerwy na odprawy emerytalne - skumulowany zysk aktuarialny w wysokości 7 752 tys. zł.

V. Skrócone sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
	za okres:	
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	630 916	621 321
Korekty:		
Amortyzacja	255 557	257 198
Zysk z działalności inwestycyjnej	(37 589)	(62 298)
Odsetki naliczone wyłączone z działalności operacyjnej	(302 995)	(281 231)
Dywidendy	(268 612)	(107 182)
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	15 699	40 677
Zmiany:		
Stanu rezerw	534 512	77 146
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(556 171)	162 862
Stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	(78 532)	(29 244)
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	(338 013)	614 811
Stanu należności od banków	2 789	(31 791)
Stanu należności od klientów	(352 931)	(2 912 514)
Stanu zobowiązań wobec banków	(1 440 441)	598 120
Stanu zobowiązań wobec klientów	3 574 510	10 316 844
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	(216 718)	61 496
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań	465 858	434 933
Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej	1 789 990	2 414 282
Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej	(60 929)	(548 025)
Podatek dochodowy zapłacony	(438 019)	(628 345)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 178 881	10 999 060
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	4 811 514	2 361 426
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	4 194 742	1 930 488
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	16 803	4 617
Dywidendy otrzymane	147 230	98 199
Odsetki otrzymane	452 739	328 122
Wydatki	(13 694 474)	(17 245 456)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(13 590 916)	(17 166 574)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(103 558)	(78 882)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(8 882 960)	(14 884 030)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wydatki	(1 333 279)	(889 007)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(550 000)
Spłaty kredytów i pożyczek	(1 204 608)	(174 197)
Spłaty zobowiązań z tytułu leasingu	(82 014)	(87 382)
Odsetki zapłacone	(46 657)	(77 428)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(1 333 279)	(889 007)
Przepływy pieniężne netto - razem	(7 037 358)	(4 773 977)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	13 411 198	17 156 866
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	6 373 840	12 382 889

Noty przedstawione na stronach 9 - 52 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

VI. Noty objaśniające do skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank działa pod nazwą Santander Bank Polska S.A. z siedzibą w Polsce, 00-854 Warszawa, al. Jana Pawła II 17, pod nr KRS 0000008723, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341.

Jednostką dominującą najniższego i najwyższego szczebla dla Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Santander Bank Polska S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego,
- działalności maklerskiej.

2. Zasady sporządzania skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego

2.1 Oświadczenie o zgodności

Santander Bank Polska S.A. stosował zasady rachunkowości w sposób ciągły i zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami – zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 217) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, a także wymogami wobec emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych określonymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Santander Bank Polska S.A. zastosował takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku z wyjątkiem obciążenia podatkiem dochodowym, które zostało skalkulowane zgodnie z zasadami określonymi w MSR34.30c.

2.2 Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Santander Bank Polska S.A., a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązuje od	Wpływ na Santander Bank Polska S.A.
Coroczne poprawki do standardów MSSF 2018-2020	W wyniku corocznego projektu ulepszeń wprowadzono zmiany do czterech MSSF (MSSF1, MSSF9, MSSF16, MSR 41). Zmiany do MSSF 9 wyjaśniają, jakie opłaty uwzględnia jednostka, gdy przeprowadza „test 10%” w celu usunięcia z bilansu składnika aktywów finansowych. W przypadku MSSF 16 zmieniono przykład ilustrujący sposób traktowania zachęt do leasingu, aby nie wprowadzać nieporozumień.	1 stycznia 2022	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiany do MSR 37 Rezerwy	Zmiany dotyczą doprecyzowania zakresu kosztów jakie należy uwzględnić w ocenie czy umowa jest umową rodzącą obciążenia	1 stycznia 2022	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe	Zmiany wskazują m.in., że przychody z tytułu sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie doprowadzania składnika aktywów do pożądanego miejsca i stanu, nie mogą być odejmowane od kosztów powiązanych z tym składnikiem. Zamiast tego takie przychody należy ujmować w rachunku zysków i strat wraz z kosztami wytworzenia tych wyrobów	1 stycznia 2022	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
MSSF 17 Ubezpieczenia	MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielenia komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych.	1 stycznia 2023	Standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiany do MSR 8 Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i błędy	Zmiany do MSR 8 obejmują definicję szacunków księgowych, co powinno pomóc w odróżnieniu zasad rachunkowości od szacunków księgowych.	1 stycznia 2023	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r.	Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiany do MSR 12	Zmiany w zakresie podatku odroczonego dla transakcji leasingu oraz obowiązków likwidacyjnych.	1 stycznia 2023	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Zmiana do MSR 1	Zmiany do MSR 1 obejmują dwie zmiany. Pierwsza zmiana dotyczy prezentacji zobowiązań. W szczególności wyjaśnia ona jedno z kryteriów klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe. Druga ze zmian dotyczy zakresu ujawnień dotyczących polityki rachunkowości.	1 stycznia 2023	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*

*zmiana nie została zatwierdzona przez UE

2.3 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2021

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujące od	Wpływ na Santander Bank Polska S.A.
Zmiany do MSSF 16 Leasing	Zmiany przewidują możliwość zwolnienia leasingobiorców z rozpoznawania koncesji czynszowych jako modyfikacji zgodnie z MSSF 16, jeżeli spełniają one określone warunki i wynikają z COVID-19. Przedłużenie o rok od 30 czerwca 2021 możliwości stosowania zwolnienia (nowelizacja z maja 2020 r.)	1 kwietnia 2021	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.*
Reforma IBOR -Faza 2 (zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4, MSSF 16)	Zmiany uzupełniają zmiany wdrożone w Fazie 1 i dotyczą następujących obszarów: zmiany w przepływach finansowych, rachunkowości zabezpieczeń oraz ujawnień. Zmiana w przepływach finansowych wynikająca z reformy będzie wymagała jedynie aktualizacji stopy ESP, bez wpływu na wartość bilansową brutto instrumentu finansowego lub konieczności zaprzestania jego ujmowania.	1 stycznia 2021	Nad wdrożeniem zmian wynikających z reformy IBOR pracuje grupa robocza przedstawicieli Santander Bank Polska S.A i spółek zależnych. Grupa robocza nie zakończyła oceny wpływu zmian na sprawozdanie finansowe.

*zmiana nie została zatwierdzona przez UE.

2.4 Podstawa sporządzenia skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego

Prezentowane skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe, sporządzone zgodnie z MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” nie obejmuje wszystkich informacji i ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym Santander Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku.

Zostało ono sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Santander Bank Polska S.A, w niezmienionej formie i zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia, na który sporządzono niniejsze sprawozdanie finansowe.

Przyjmując to założenie Zarząd uwzględnił w swojej ocenie wpływ pandemii, a podjęte przez bank działania ograniczające negatywne skutki pandemii na działalność i wyniki banku są wystarczające.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Bank sporządził skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem pozycji wskazanych poniżej:

Pozycja	Zasady wyceny bilansowej
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Należności od klientów niespełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody
Zobowiązania z tytułu rozliczanych w środkach pieniężnych płatności w formie akcji własnych	Zgodnie z wymogami MSSF 2 "Płatności w formie akcji"
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody - opcja
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Składniki aktywów trwałych	Cena nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości
Składniki aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży i grupy aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży	Wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia

2.5 Zmiany wartości szacunkowych

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Zmiany w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym je dokonano pod warunkiem, że dotyczyły one tylko tego okresu lub w okresie, w którym je dokonano i okresach przyszłych, jeśli wpływają one zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Santander Bank Polska S.A.

Najistotniejsze szacunki i oceny obejmują:

- Odpisy na oczekiwane straty kredytowe
- Wartość godziwą instrumentów finansowych
- Szacunki dotyczące spraw spornych
- Szacunki dotyczące rezerw portfelowych na ryzyko związane ze kredytami hipotecznymi w walutach obcych
- Szacunki dotyczące zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zarządzanie ryzykiem z uwzględnieniem sytuacji wynikającej z COVID-19

Modyfikacje

Santander Bank Polska S.A. ocenia modyfikacje wynikające ze zmian w przyszłych przepływach pieniężnych zgodnie z MSSF 9. Jeżeli modyfikacja nie prowadzi do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych tzw. modyfikacja nieistotna, dokonuje się ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów i ujmuje się zysk lub stratę na modyfikacji w rachunku wyników. Zmiana wartości bilansowej brutto wynikająca z modyfikacji rozliczana jest w czasie w wynik odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli modyfikacja składnika aktywów powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, stanowi to modyfikację istotną.

Szczegóły dotyczące stosowanych do oceny modyfikacji kryteriów ilościowych i jakościowych opisane zostały w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok 2020 i nie uległy one zmianie od tego czasu.

W związku z pandemią COVID-19 Bank oferuje swoim klientom moratoria ustawowe (Tarcza 4.0) oraz możliwość zmiany warunków umów mających na celu obniżenie wysokości rat. Moratoria pozaustawowe nie są już dostępne.

Modyfikacje będące wynikiem udzielonego klientom wsparcia w ramach ustawowych i pozaustawowych programów wynikających z COVID-19, podlegały lub podlegają ocenie zgodnie ze stosowanymi przez Bank kryteriami jakościowymi i ilościowymi.

Poniższa tabela przedstawia wartość ekspozycji brutto na ryzyko kredytowe dla instrumentów objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi wg stanu na 30 czerwca 2021 roku.

	Wartość bilansowa brutto								
				Pracujące			Niepracujące		
	Udzielone	Wygasłe	Aktywne		W tym: Instrumenty ze znacznym wzrostem ryzyka kredytowego, lecz bez utruty wartości (Koszyk 2)		W tym: Ekspozycje z małym prawdopodobieństwem spłaty (nieprzeterminowane lub przeterminowane <= 90 dni)		
Kredyty i zaliczki objęte moratorium	15 638 050	14 964 026	674 024	14 691 454	1 005 861	2 276 900	946 596	583 419	631 971
w tym: Gospodarstwa	6 982 327	6 865 342	116 986	6 333 737	137 617	488 107	648 590	437 808	471 052
Zabezpieczone hipoteką	5 333 636	5 255 544	78 092	5 012 391	91 374	344 636	321 245	274 936	294 008
Kredyty konsumenckie	1 648 691	1 609 798	38 893	1 321 346	46 243	143 471	327 345	162 872	177 044
w tym: Przedsiębiorstwa	8 655 723	8 098 684	557 039	8 357 717	868 244	1 788 793	298 006	145 611	160 919
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	2 104 971	2 071 275	33 696	1 891 457	118 576	329 182	213 514	79 165	105 169
<i>Kredyty korporacyjne</i>	6 550 752	6 027 409	523 343	6 466 260	749 668	1 459 611	84 492	66 446	55 750

Poniższa tabela przedstawia wartość odpisów na ryzyko kredytowe dla instrumentów objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi wg stanu na 30 czerwca 2021 roku.

	Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego								
				Pracujące			Niepracujące		
	Wartość bilansowa brutto udzielonych moratoriów	Skumulowana utrata wartości		W tym: Ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	W tym: Instrumenty ze znacznym wzrostem ryzyka kredytowego, lecz bez utraty wartości (Koszyk 2)		W tym: Ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	W tym: Ekspozycje z małym prawdopodobieństwem spłaty (nieprzeterminowane lub przeterminowane <= 90 dni)	
Kredyty i zaliczki objęte moratorium	15 638 050	(677 843)	(231 189)	(65 795)	(156 045)	(446 654)	(250 066)	(271 145)	
w tym: Gospodarstwa domowe	6 982 327	(372 157)	(75 254)	(8 455)	(39 077)	(296 903)	(185 664)	(195 679)	
Zabezpieczone hipoteką	5 333 636	(118 828)	(16 556)	(2 100)	(11 706)	(102 272)	(90 301)	(94 448)	
Kredyty konsumenckie	1 648 691	(253 329)	(58 698)	(6 355)	(27 371)	(194 631)	(95 363)	(101 231)	
w tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	8 655 723	(305 686)	(155 935)	(57 340)	(116 968)	(149 751)	(64 402)	(75 466)	
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	2 104 971	(204 380)	(71 962)	(19 288)	(47 068)	(132 418)	(52 362)	(64 087)	
<i>Kredyty korporacyjne</i>	6 550 752	(101 306)	(83 973)	(38 052)	(69 900)	(17 333)	(12 040)	(11 379)	

Poniższa tabela przedstawia wartość ekspozycji brutto na ryzyko kredytowe dla instrumentów objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi wg stanu na 31 grudnia 2020 roku.

	Wartość bilansowa brutto								
					Pracujące		Niepracujące		
	Udzielone	Wygasłe	Aktywne		W tym: Instrumenty ze znacznym wzrostem ryzyka kredytowego lecz bez utruty wartości (Koszyk 2)		W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyza cyjnymi	W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyza cyjnymi	W tym: Ekspozycje z małym prawdopodobieństwem spłaty (nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 90 dni)
Kredyty i zaliczki objęte moratorium	16 897 714	15 703 324	1 194 390	16 363 387	493 075	2 389 739	534 327	345 015	405 444
w tym: Gospodarstwa domowe	7 537 027	7 096 516	440 511	7 147 624	74 930	562 757	389 403	279 133	311 172
Zabezpieczone hipoteką	5 599 602	5 295 090	304 512	5 379 603	50 223	394 492	219 999	186 989	202 607
Kredyty konsumenckie	1 937 425	1 801 426	135 999	1 768 021	24 707	168 265	169 404	92 144	108 565
w tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	9 360 687	8 606 808	753 879	9 215 763	418 145	1 826 982	144 924	65 882	94 272
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	2 244 697	2 193 985	50 712	2 168 848	88 681	346 351	75 849	14 703	37 089
<i>Kredyty korporacyjne</i>	7 115 990	6 412 823	703 167	7 046 915	329 464	1 480 631	69 075	51 179	57 184

Poniższa tabela przedstawia wartość odpisów na ryzyko kredytowe dla instrumentów objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi wg stanu na 31 grudnia 2020 roku.

	Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka							
					Pracujące		Niepracujące	
	Wartość bilansowa brutto udzielonych moratoriów				W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	W tym: Instrumenty ze znacznym wzrostem ryzyka kredytowego lecz bez utraty wartości (Koszyk 2)	W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	W tym: Ekspozycje z małym prawdopodobieństwem spłaty (nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 90 dni)
Kredyty i zaliczki objęte moratorium	16 897 714	(483 688)	(251 817)	(38 834)	(131 857)	(231 871)	(132 215)	(160 376)
w tym: Gospodarstwa domowe	7 537 027	(244 768)	(76 325)	(3 456)	(37 936)	(168 443)	(112 517)	(125 732)
Zabezpieczone hipoteką	5 599 602	(92 142)	(19 118)	(1 334)	(13 624)	(73 024)	(63 116)	(67 264)
Kredyty konsumenckie	1 937 425	(152 626)	(57 208)	(2 122)	(24 312)	(95 418)	(49 401)	(58 469)
w tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	9 360 687	(238 920)	(175 491)	(35 378)	(93 922)	(63 429)	(19 698)	(34 644)
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	2 244 697	(142 780)	(94 340)	(17 062)	(43 193)	(48 440)	(10 418)	(23 647)
<i>Kredyty korporacyjne</i>	7 115 990	(96 140)	(81 151)	(18 316)	(50 729)	(14 989)	(9 280)	(10 997)

Typ narzędzia pomocowego	Liczba klientów z przyznanymi narzędziami pomocowymi	Wartość bilansowa brutto udzielonych narzędzi pomocowych (w tys. zł)
moratoria pozaustawowe	80 932	15 318 777
moratoria ustawowe	3 659	319 273
Razem moratoria	84 591	15 638 050
płynnościowe BGK	18 551	4 930 584
Razem narzędzia pomocowe	103 142	20 568 634

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych (ECL)

Podejście MSSF 9 do szacowania odpisów z tytułu strat kredytowych bazuje na wyznaczaniu oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss ECL). Odpisy z tytułu ECL odzwierciedlają nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników, wartość pieniądza w czasie oraz racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Odpisy z tytułu ECL są mierzone w kwocie równej ECL w horyzoncie 12-miesięcznym albo ECL w horyzoncie pozostałego czasu życia instrumentu jeżeli zidentyfikowano dla nich istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania (Koszyk 2) lub utratę wartości (Koszyk 3). W związku z powyższym model ECL wymaga dokonania szeregu ocen i szacunków elementów obarczonych niepewnością, w szczególności w zakresie:

- pomiaru ECL w horyzoncie 12 miesięcznym albo pozostałego czasu życia instrumentu,
- określenia, kiedy następuje zdarzenie istotnego wzrostu ryzyka kredytowego,
- określenia przyszłych zdarzeń (forward looking) oraz ich prawdopodobieństwa, które są odzwierciedlone w oszacowaniu ECL.

W rezultacie odpisy z tytułu ECL są szacowane z wykorzystaniem złożonego modelu stworzonego z wykorzystaniem wielu informacji i wielu technik statystycznych. Struktura modeli wykorzystywanych w celu oszacowania ECL uwzględnia modele dla następujących parametrów:

- PD - Probability of Default, tj. Szacunek prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w danym horyzoncie czasowym (12-miesięcznym lub na całe życie);
- LGD - Loss Given Default, tj. część ekspozycji, która nie zostałaby odzyskana w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania;
- EAD - Exposure at Default, tj. oczekiwana wielkość ekspozycji w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania w horyzoncie 12-miesiący lub całego okresu życia.

Zmiany w powyższych szacunkach i strukturze modeli mogą mieć istotny wpływ na poziom odpisów z tytułu ECL. MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Standard wprowadza trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane, jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenie niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

Dla celów oceny ECL w podejściu portfelowym, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Santander Bank Polska S.A lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty

wszystkich wymaganych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny. Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszone, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania odpisu aktualizującego.

Wyliczenie ECL w podejściu indywidualnym odbywa się w oparciu o wyliczenie sumy ważonych prawdopodobieństwem odpisów aktualizujących obliczonych dla wszystkich możliwych scenariuszy odzysku w zależności od aktualnie realizowanej dla danego klienta strategii odzysku.

W ramach analizy scenariuszowej wykorzystywane są przede wszystkim następujące strategie/scenariusze:

- Odzysk z prowadzonej działalności operacyjnej / refinansowania / wsparcia kapitałowego;
- Odzysk ze sprzedaży zabezpieczenia w trybie dobrowolnym;
- Odzysk w procesie egzekucji;
- Odzysk w ramach upadłości układowej / postępowania naprawczego / upadłości likwidacyjnej;
- Odzysk w ramach przejęcia zadłużenia / aktywa / sprzedaży wierzytelności
- Odzysk w ramach restrukturyzacji prawnej

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych, jako POCL (purchased or originated credit impaired) – czyli zakupionych lub powstałych składników aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe – oczekiwane straty będą rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia. Do utworzenia takiego aktywa dochodzi w sytuacji rozpoznania aktywa z utratą wartości, a klasyfikacja POCL utrzymywana jest w całym okresie życia aktywa.

Aktywa kredytowe z utratą wartości

Aktywa kredytowe z utratą wartości są to aktywa z Koszyka 3 lub POCL. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące utratę wartości ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe, utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy,; np. opóźnienie w spłacie odsetek lub należności głównej powyżej 90 dni w kwocie przekraczającej: progi bezwzględne materialności (400 zł dla w przypadku ekspozycji indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz 2000 zł dla klientów biznesowych i korporacyjnych) oraz jednocześnie progi względne (powyżej 1% kwoty przeterminowanej w stosunku do kwoty bilansowej);
- przyznanie dłużnikowi przez Santander Bank Polska S.A., ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, udogodnienia, którego w innym wypadku Santander Bank Polska S.A. by nie udzielił, które spełniają kryteria:
  - (1) Transakcje restrukturyzowane w okresie warunkowym, które spełniają kryteria przeklasyfikowania do kategorii Koszyk 3 (ilościowe i/lub jakościowe)
  - (2) Transakcje restrukturyzowane w okresie warunkowym poprzednio klasyfikowane jako niepracujące, które zostały zrefinansowane lub zrestrukturyzowane lub są przeterminowane o więcej niż 30 dni z powodu zaobserwowanych trudności finansowych klienta.
  - (3) Transakcje restrukturyzowane, w ramach których zastosowano klauzule umowne powodujące odroczenie płatności poprzez karencję w spłacie kapitału przez okres dłuższy niż dwa lata.
  - (4) Transakcje restrukturyzowane obejmujące umorzenie zobowiązań, okresy karencji w spłacie odsetek lub spłacane w ratach bez odsetek umownych.
  - (5) Transakcje restrukturyzowane, w ramach których nastąpiła zmiana wartości bieżącej netto przepływów pieniężnych (NPV) o co najmniej 1% w stosunku do wartości NPV przed zastosowaniem działań restrukturyzacyjnych
  - (6) Transakcje, w ramach których zastosowano:

- o nieadekwatne harmonogramy spłat (początkowe albo późniejsze, gdy je stosowano), z czym wiążą się m.in. powtarzające się sytuacje nieprzestrzegania harmonogramu, zmiany harmonogramu spłat w celu uniknięcia sytuacji nieprzestrzegania go, lub
- o harmonogram spłat opierający się na oczekiwaniach, nieopartych prognozami makroekonomicznymi lub wiarygodnymi założeniami co do kredytobiorcy pod względem jego zdolności lub gotowości do spłaty.

(7) Transakcje, w przypadku których Bank posiada uzasadnione wątpliwości co do prawdopodobieństwa dokonania płatności przez klienta

- wysoce prawdopodobna upadłość dłużnika, postępowanie sanacyjne, układowe lub inna reorganizacja finansowa dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe;
- ekspozycje objęte moratorium ustawowym tzw. Tarcza 4.0 (Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym COVID-19) – zastosowanie moratorium na podstawie deklaracji o utracie źródła dochodu.

W przypadku ekspozycji z utratą wartości (Koszyk 3) istnieje możliwość przeklasyfikowania ekspozycji do Koszyka 2 lub 1, gdy ustąpiły przesłanki powodujące klasyfikację do Koszyka 3 (w szczególności nastąpiła poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy) oraz dodatkowo po upływie okresu kwarantanny (prawidłowej obsługi rozumianej jako brak opóźnień w spłacie powyżej 30 dni), przy czym:

- W przypadku ekspozycji klientów indywidualnych okres kwarantanny wynosi 180 dni.
- W przypadku klientów małych i średnich przedsiębiorstw okres kwarantanny wynosi 180 dni, dodatkowo dla części klientów wymagana jest ocena sytuacji finansowej i zdolności kredytowej klienta. Brak możliwości ponownej klasyfikacji do Koszyka 1 lub 2 następuje jednak w przypadku identyfikacji: oszustwa, śmierci kredytobiorcy, zaprzestania działalności, upadłości, likwidacji, wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego.
- W przypadku klientów biznesowych i korporacyjnych okres kwarantanny wynosi 92 dni, wymagana jest również pozytywna ocena kondycji finansowej (Bank uznaje wszystkie pozostałe płatności za możliwe do odzyskania w terminie wynikającym z umowy). Brak możliwości powrotu do Koszyka 1 lub 2 w przypadku identyfikacji oszustwa, zaprzestania prowadzenia działalności, wszczęcia postępowań prawnych: restrukturyzacyjnego, upadłościowego, likwidacyjnego.
- Dodatkowo w przypadku podejmowania przez Bank działań restrukturyzacyjnych i klasyfikacji Klienta do Koszyka 3, przeklasyfikowanie do Koszyka 2 następuje po co najmniej 365 dniach (licząc od późniejszej z dat: restrukturyzacji bądź przeklasyfikowania do portfela niepracującego) regularnych płatności, spłacenia przez klienta kwoty wcześniej przeterminowanej/spisanej (o ile wystąpiła) oraz po stwierdzeniu iż nie ma obaw co do dalszej spłaty całości zadłużenia zgodnie z ustalonymi warunkami restrukturyzacji

Bank dostosował od stycznia 2021 roku zasady klasyfikacji ryzyka kredytowego do nowych regulacji: (a) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA / GL / 2016/07) w sprawie stosowania definicji niewykonania zobowiązania, oraz (b) rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie progów istotności przeterminowanych zobowiązań kredytowych.

Istotny wzrost ryzyka kredytowego (SICR)

Jednym z kluczowych elementów MSSF 9 jest identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do Koszyka 2. Santander Bank Polska S.A. wypracował szczegółowe kryteria definicji istotnego wzrostu poziomu ryzyka bazujące na następujących głównych założeniach:

- Jakościowych:
  - Objęcie klienta dedykowanymi strategiami monitoringu będącymi konsekwencją zidentyfikowania sygnałów wczesnego ostrzeżenia świadczących o istotnym wzroście ryzyka kredytowego
  - Działania restrukturyzacyjne związane z udzieleniem klientom udogodnień wymuszonych ich trudną sytuacją finansową
  - Opóźnienie w spłacie zgodnie z kryteriami standardu tj. 30 dni przeterminowania połączone z progrem materialności
- Ilościowych:
  - Metoda bufora ryzyka bazująca na porównaniu krzywych prawdopodobieństwa niewypłacalności w horyzoncie aktualnego pozostałego czasu życia ekspozycji według oceny poziomu ryzyka na moment rozpoznania ekspozycji i na datę raportową. Bufor ryzyka ustalany jest, jako wartość względna dla każdej ekspozycji w oparciu o ocenę ryzyka wynikającą z modeli wewnętrznych i pozostałych parametrów ekspozycji wpływających na ocenę Banku, czy znaczący

wzrost ryzyka mógł wystąpić w odniesieniu do momentu początkowego rozpoznania ekspozycji (parametry te biorą pod uwagę typy produktu, strukturę terminową jak również rentowność). Metodologia bufora ryzyka została przygotowana wewnętrznie i opiera się na informacjach zebranych w trakcie procesów decyzyjnego oraz ustalania transakcji.

- Fakt objęcia działaniami pomocowymi związanymi z COVID-19 (z wyłączeniem ekspozycji objętych moratorium ustawowym Tarcza 4.0) nie powoduje automatycznego przeklasyfikowania do Koszyka 2 lub Koszyka 3. Dodatkowe ryzyko klienta jest na bieżąco monitorowane. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w obliczu pandemii COVID-19, raporty zarządcze i systemy wczesnego ostrzegania zostały rozbudowane, a najbardziej wrażliwe populacje zostały szczegółowo przeanalizowane.
- W przypadku identyfikacji trwałych trudności finansowych klienta świadczących o wzroście ryzyka kredytowego, następuje przeklasyfikowanie do Koszyka 2 (jest to odrębna przesłanka lub wykorzystuje się istniejące kryteria ilościowe i jakościowe).
- Definiując trwałe trudności, Bank porównuje poziom ryzyka przed pandemią z obecnym, biorąc pod uwagę zaległości, dodatkowe przyznane środki pomocowe.
- W celu zachowania spójności z interpretacjami regulacyjnymi podejścia do klasyfikacji dla okresu COVID-19 w marcu 2021 rozszerzono zasady klasyfikacji dla firm sektora MŚP dla klientów korzystających z karencji kapitałowo-odsetkowych o następujące warunki:
  - Jeżeli nie występowały trwałe trudności, a klient/ekspozycje są klasyfikowany do Koszyka 1, wówczas wszystkie ekspozycje klienta są przeklasyfikowane do Koszyka 2.
  - Jeżeli wystąpiły trwałe trudności i klient skorzystał z karencji kapitałowo-odsetkowej, wówczas wszystkie ekspozycje klienta są przeklasyfikowane do Koszyka 3.
- W przypadku ekspozycji znajdujących się w Koszyku 2 istnieje możliwość przeklasyfikowania do Koszyka 1, bez dodatkowego okresu kwarantanny, wówczas gdy ustały przesłanki wskazujące na istotny wzrost ryzyka w odniesieniu do momentu początkowego ujęcia aktywa, tzn. gdy zachodzą równocześnie warunki: sytuacja klienta nie wymaga intensywnego monitoringu ze strony Banku, Bank nie prowadzi działań restrukturyzacyjnych wobec ekspozycji, ekspozycja nie posiada opóźnień w spłacie ponad 30 dni na istotną kwotę, brak karencji z tytułu Tarczy 4.0, brak trwałych trudności oraz brak wzrostu ryzyka wg metody buforu ryzyka.
- Moratoria są klasyfikowane do Koszyka 2 zgodnie z zasadami przedstawionymi powyżej. W szczególności w przypadku wygasłych moratoriów Bank w dalszym ciągu stosuje definicję trwałych trudności, a także kolejne środki pomocy zaklasyfikowane jako restrukturyzacja są powodem klasyfikacji do Koszyka 2.
- Dodatkowo długoterminowy wpływ pandemii COVID-19 w zakresie odpisów kalkulowanych metodą indywidualną, ze względu na specyfikę tego wyliczenia, znajduje odzwierciedlenie w indywidualnej analizie poprzez jednorazowe korekty pierwotnych (przed COVID) założeń. Korekty do założeń dotyczą: prawdopodobieństw realizacji scenariusza uzdrowienia, prawdopodobieństw realizacji przepływów operacyjnych oraz oczekiwanego odzysku ze sprzedaży zabezpieczeń rzeczowych.

Santander Bank Polska S.A. nie identyfikuje ekspozycji o niskim ryzyku kredytowym zgodnie z regułami wynikającymi z standardu MSSF 9, który pozwala na rozpoznanie oczekiwanych 12-miesięcznych strat nawet przy znacznym wzroście ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Pomiar ECL

Drugim kluczowym elementem MSSF 9 jest podejście do szacowania parametrów ryzyka. Santander Bank Polska S.A. na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych wykorzystuje własne oszacowania parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry zgodnie z założeniami MSSF 9 podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych, w tym celu Bank określa czynniki wpływające na poszczególne klasy aktywów, aby oszacować odpowiednią ewolucję parametrów ryzyka. Bank wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie, które podlegają aktualizacji w cyklu nie rzadszym niż półroczny. Modele i parametry stworzone na potrzeby MSSF 9 podlegają procesowi zarządzania modelami oraz podlegają kalibracji i walidacji.

Określenie przyszłych zdarzeń i ich prawdopodobieństwa

Przyszłe zdarzenia są odzwierciedlone zarówno w procesie szacowania strat z tytułu ECL jak i określenia istotnego wzrostu poziomu ryzyka kredytowego poprzez opracowanie odpowiednich scenariuszy makroekonomicznych, a następnie

odzwierciedleniu ich w oszacowaniach parametrów dla każdego ze scenariusza. Finalna wartości parametrów jak i ECL powstaje, jako średnio ważona wartość parametrów ważona prawdopodobieństwem każdego ze scenariuszy. Bank wykorzystuje 3 rodzaje wewnętrznie przygotowywanych scenariuszy tzw. bazowy oraz dwa alternatywne, które odzwierciedlają prawdopodobne alternatywne warianty scenariusza bazowego, przy czym jeden jest określany, jako optymistyczny, a drugi pesymistyczny.

Korekta zarządcza poziomu odpisów odzwierciedlająca ryzyko związane z sytuacją COVID-19

Na koniec drugiego kwartału 2021, w związku z cyklicznym półrocznym przeglądem parametrów ryzyka stosowanych do kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych, zaktualizowano wykorzystywane modele i scenariusze makroekonomiczne, uwzględniając zgodnie z wymogami standardu MSF9 aktualne prognozy przyszłej sytuacji ekonomicznej.

Bank przeanalizował ryzyka związane z COVID-19 i na podstawie obserwacji z ostatnich okresów, jak i oczekiwań co do przyszłego zachowania portfela i wpływu pandemii, uwzględnił adekwatnie te czynniki w estymowanych parametrach strat kredytowych. W związku z tym utrzymanie dodatkowej korekty zarządczej z tyt. COVID-19 do wartości wynikających z modeli nie jest już wymagane.

Jednocześnie Santander Bank Polska S.A. kontynuuje ścisły monitoring sytuacji gospodarczej oraz zachowania portfeli kredytowych z związku z wydarzeniami COVID-19.

Scenariusze makroekonomiczne

W 2020 roku polska gospodarka skurczyła się o 2,7% z powodu pandemii COVID-19 i ograniczeń gospodarczych. Największe straty w gospodarce nastąpiły w II kwartale 2020 roku, w związku z powtarzającymi się falami pandemii w Polsce, z pierwszą wiosną 2020 roku, drugiej jesienią 2020 roku i trzeciej wiosną 2021 roku. Choć początkowo powolne, w II kw. 2021 roku zaobserwowano znaczne przyspieszenie gospodarcze. Bank oczekuje, że II półrocze pozwoli na znaczne odbicie gospodarcze, ponieważ nie będą potrzebne żadne dalsze ograniczenia.

Scenariusz bazowy

W scenariuszu bazowym w 2021 roku oczekuje się, że gospodarka wzrośnie o 4,7%, głównie dzięki silnemu odbiciu w II połowie. W kolejnych kwartałach wzrost gospodarczy będzie wspierany przez nowe fundusze unijne, przy czym na lata 2022 i 2023 przewidywane są stopy wzrostu na poziomie 5,2% i 3,7%. Silny popyt krajowy wraz ze słabszym złotym i wyższymi cenami surowców będzie sprzyjał inflacji, która według oczekiwań wyniesie 3,5% w 2021 i 2022 roku.

Rząd zareagował na kryzys bodźcem fiskalnym, mającym na celu wspieranie firm i powstrzymanie zwolnień. Trzecia fala COVID-19 spowodowała konieczność przedłużenia programu do 2021 roku. Dzięki tym działaniom deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł do 7,0% PKB w 2021 roku i oczekuje się, że będzie tylko nieznacznie niższy w roku 2022. W 2020 roku NBP obniżył poziom referencyjny o 140pb do 0,1%, wprowadził narzędzia płynnościowe dla sektora bankowego oraz uruchomił program skupu obligacji. Odbicie gospodarcze oraz relatywnie wysoka inflacja skłoni NBP do rozpoczęcia powolnego procesu podwyżek stóp na przełomie 2021 i 2022 roku, podnosząc stopy referencyjne NBP do 2,0% na początku 2026 roku.

Scenariusz pesymistyczny

Scenariusz pesymistyczny został zbudowany przy założeniu, że wprowadzenie szczepień przeciwko COVID-19 nie jest wystarczająco silne, aby zapewnić odporność populacyjną, powodując utrzymujące się ograniczenia przez cały 2021 rok. Zniechęci to napływ nowych pracowników, osłabiając potencjalne tempo wzrostu.

Oczekuje się, że w 2021 roku gospodarka wzrośnie o 3,7%, a następnie spowolni do 2,9% w 2022 roku i 2,0% w 2023 roku, po czym ponownie przyspieszy w kolejnych latach. Oczekuje się, że niższy popyt nieco osłabi wzrost cen, zwłaszcza cen usług i towarów w handlu światowym. Oczekuje się, że inflacja wyniesie średnio 3,4% w 2021 roku i 3,1% w 2022 roku.

NBP utrzyma stopy procentowe na niezmiennym poziomie w całym horyzoncie prognozy (tj. do 2026 roku). To zakotwiczy stopy międzybankowe na niskich poziomach.

Scenariusz optymistyczny

Scenariusz optymistyczny został zbudowany przy założeniu, że wprowadzenie szczepień jest silne i nie pojawiają się nowe fale COVID-19, ani ograniczenia. Szybko powraca optymizm gospodarczy, wykorzystanie nowych funduszy unijnych jest efektywne, a napływ pracowników z zagranicy utrzymuje się na wysokim poziomie.

Oczekuje się, że w 2021 roku gospodarka wzrośnie o 6,1%, a następnie przyspieszy nawet do 7,2% w 2022 roku, po czym spowolni w kolejnych latach, ale pozostanie silna. Silny wzrost będzie napędzał i tak już podwyższoną inflację, średnio 4,0% w 2021 i 4,1% w 2022 roku.

Odbicie gospodarcze oraz relatywnie wysoka inflacja skłonią NBP do rozpoczęcia powolnego procesu podwyżek stóp na przełomie 2021 i 2022 roku, podnosząc stopy referencyjne NBP do 2,0% na początku 2026 roku. Przyjęta ścieżka stóp jest taka sama jak w scenariuszu bazowym .

Potencjalna zmienność poziomu oczekiwanych strat kredytowych

Istotną zmienność dla rachunku wyników mogą stanowić przeklasyfikowania do Koszyka 2 z Koszyka 1.

Teoretyczne przeklasyfikowanie zadanego udziału ekspozycji z Koszyka 1 o najwyższym poziomie ryzyka do Koszyka 2 dla każdego typu ekspozycji skutkowałoby wzrostem odpisów o kwotę przedstawioną w poniższej tabeli wg stanu portfela na 30 czerwca 2021 roku.

dodatkové przeklasyfikowanie z Koszyka 1 do Koszyka 2	zmiana poziomu odpisów (w mln zł)	
	31.12.2020	30.06.2021
1%	19.2	21.7
5%	89.5	110.0
10%	152.8	175.8

Powyższe szacunki oznaczają spodziewaną zmienność kwoty odpisów wynikającą ze zmian klasyfikacji ekspozycji pomiędzy Koszykiem 1 i 2, a skutkującej materialnymi zmianami pokrycia ekspozycji odpisami z tytułu różnych horyzontów rozpoznawania strat oczekiwanych.

Zmiany prognoz wskaźników makroekonomicznych mogą skutkować istotnymi jednorazowymi efektami wpływającymi na poziom utworzonych odpisów. Przyjęcie szacunków parametrów makroekonomicznych jedynie na poziomie jednego scenariusza (pesymistycznego lub optymistycznego) będzie skutkowało jednorazową zmianą odpisów na poziomie przedstawionym poniżej.

scenariusz	zmiana poziomu odpisów	
	31.12.2020	30.06.2021
pesymistyczny	43.5	46.2
optymistyczny	-42.3	-31.0

Szacunki dotyczące spraw spornych

Rezerwy na sprawy sporne są tworzone na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania przez Santander Bank Polska S.A. sprawy sądowej.

Rezerwy na sprawy sporne tworzone są zgodnie z wymogami MSR 37 i zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa kwoty do zapłaty.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku, Santander Bank Polska S.A. zwiększył rezerwy na sprawy sporne w związku z napływem nowych spraw sądowych oraz zmianą szacunków przyjętych prawdopodobieństw negatywnych dla Banku rozstrzygnięć.

Szczegóły przedstawiające wartość rezerw oraz przyjęte założenia do ich kalkulacji znajdują się w nocie 29 oraz 32.

Szacunki dotyczące rezerw portfelowych na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi w walutach obcych

W związku z wyrokiem TSUE opisanym w nocie 32 istnieje podwyższone ryzyko zakwestionowania klauzul umownych przez klientów w portfelu kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych. W związku z tym Zarząd rozważył ryzyko, iż założone na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych, mogą nie być w pełni odzyskiwalne i/lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Dlatego nadal oprócz rezerwy na sprawy indywidualne, utrzymywana jest dodatkowa rezerwa portfelowa na ryzyko prawne.

Rezerwa portfelowa szacowana jest w oparciu o szereg założeń, z uwzględnieniem: specyficznego horyzontu czasowego, szeregu prawdopodobieństw takich jak prawdopodobieństwo uznania klauzul umownych za abuzywne, prawdopodobieństw przegrania sporu sądowego, a także w oparciu o różne możliwe scenariusze rozstrzygnięć spraw sądowych.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku, Bank na podstawie obserwowanych danych, zwiększył rezerwy portfelowe dotyczące tego ryzyka w wyniku aktualizacji szacunków i będzie kontynuował monitorowanie tego ryzyka w kolejnych okresach sprawozdawczych. Na dzień 30 czerwca 2021 roku wartość rezerw portfelowych wyniosła 325 501 tys. zł.

Szczegóły przedstawiające wartość rezerw oraz przyjęte założenia do ich kalkulacji znajdują się w nocie 29 oraz 32.

Szacunki dotyczące zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich

Santander Bank Polska S.A. na bieżąco analizuje poziom częściowej spłaty prowizji od kredytów konsumpcyjnych spłacanych przed ich umownym terminem zapadalności. W drugim kwartale 2021 roku, Santander Bank Polska S.A. nie zidentyfikował konieczności aktualizacji wartości szacunku możliwych zwrotów prowizji dla portfela kredytów konsumenckich z tytułu przedterminowej spłaty.

Zmiany w wartości rezerw wynikających z przedterminowej spłaty kredytów opisane zostały z nocie 32.

2.6 Oceny wpływu na kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym

W trakcie stosowania zasad rachunkowości kierownictwo Santander Bank Polska S.A. oprócz ocen, które wymagają szacunków, dokonuje różnych subiektywnych ocen, mogących istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniach finansowych.

Bank nie dokonał w pierwszym półroczu 2021 roku istotnych szacunków poza opisanymi w nocie 2.5.

2.7 Zmiany zasad rachunkowości

Santander Bank Polska S.A. spójnie stosował przyjęte zasady rachunkowości zarówno za okres sprawozdawczy, za który sporządzane jest sprawozdanie, jak i za okres porównawczy.

3. Sprawozdawczość według segmentów działalności

Sprawozdawczość według segmentów działalności została zaprezentowana w „Skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2021 r.” opublikowanym dnia 28 lipca 2021 r.

4. Zarządzanie ryzykiem

Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które zostały przedstawione w „Skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2021 r.” zawierają wszystkie istotne informacje stanowiące jednocześnie dane objaśniające do niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku.

5. Zarządzanie kapitałem

Informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały przedstawione w „Informacji w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A. na dzień 30 czerwca 2021 r.”.

6. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek z tytułu:	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	901 442	1 782 146	1 046 170	2 347 289
Należności od podmiotów gospodarczych i z tytułu leasingu	323 461	641 486	388 657	864 064
Należności od klientów indywidualnych, w tym:*	578 446	1 140 498	636 528	1 406 225
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	271 307	535 033	346 217	754 967
Należności od banków	(1 710)	(2 771)	1 335	10 436
Należności sektora budżetowego	1 134	2 491	2 141	4 742
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	111	442	3 725	15 334
Odsetki od IRS -zabezpieczających	-	-	13 784	46 488
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	213 999	424 401	198 194	391 879
Należności od podmiotów gospodarczych	12 832	24 149	9 826	20 424
Dłużnych papierów wartościowych	201 167	400 252	188 368	371 455
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 326	5 902	10 661	29 703
Należności od podmiotów gospodarczych	207	414	396	904
Należności od klientów indywidualnych	2 611	5 370	5 307	19 890
Dłużnych papierów wartościowych	508	118	4 958	8 909
Razem przychody	1 118 767	2 212 449	1 255 025	2 768 871
	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Koszty odsetkowe z tytułu:				
Zobowiązań wobec klientów indywidualnych	(9 978)	(25 937)	(117 076)	(264 864)
Zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych	(2 385)	(6 338)	(41 227)	(120 848)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	383	486	(1 871)	(9 078)
Zobowiązań wobec sektora budżetowego	(56)	(769)	(4 666)	(15 774)
Zobowiązań wobec banków	(909)	(2 171)	(849)	(4 015)
Zobowiązań leasingowych	(4 051)	(8 499)	(5 179)	(10 576)
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(21 171)	(43 230)	(24 426)	(53 570)
Odsetki od IRS -zabezpieczających	(15 511)	(30 848)	-	-
Razem koszty	(53 678)	(117 306)	(195 294)	(478 725)
Wynik z tytułu odsetek	1 065 089	2 095 143	1 059 731	2 290 146

* Szczegóły dotyczące wpływu orzeczenia TSUE w sprawie C 383/18 na przychody odsetkowe zostały zaprezentowane w nocie 32

7. Wynik z tytułu prowizji

	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody prowizyjne				
Usługi elektroniczne i płatnicze	60 473	118 974	49 788	103 518
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	94 268	191 889	73 148	152 507
Prowizje walutowe	136 633	256 447	104 174	225 713
Prowizje od kredytów: w tym prowizje od faktoringu i pozostałe	72 634	163 053	78 176	150 488
Prowizje ubezpieczeniowe	22 133	42 340	18 237	35 232
Prowizje z działalności maklerskiej	29 891	74 693	34 128	62 419
Karty kredytowe	21 054	40 321	20 032	38 844
Prowizje kartowe (karty debetowe)	87 007	172 242	76 147	154 735
Gwarancje i poręczenia	26 826	53 047	19 728	44 481
Organizowanie emisji	15 645	21 363	959	8 491
Oплаты dystrybucyjne	22 360	42 593	3 099	7 344
Razem	588 924	1 176 962	477 616	983 772
Koszty prowizyjne				
Usługi elektroniczne i płatnicze	(13 696)	(26 215)	(13 319)	(25 889)
Prowizje z działalności maklerskiej	(3 595)	(8 917)	(5 900)	(9 514)
Karty kredytowe	(1 869)	(3 372)	(3 076)	(6 409)
Prowizje kartowe (karty debetowe)	(24 504)	(45 602)	(27 009)	(57 663)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(14 168)	(22 695)	(2 865)	(9 634)
Prowizje ubezpieczeniowe	(4 420)	(8 494)	(4 502)	(8 745)
Prowizje od umów leasingowych	(151)	(229)	(96)	(132)
Pozostałe	(14 435)	(28 389)	(14 970)	(30 112)
Razem	(76 838)	(143 913)	(71 737)	(148 098)
Wynik z tytułu prowizji	512 086	1 033 049	405 879	835 674

8. Wynik handlowy i rewaluacja

	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Wynik handlowy i rewaluacja				
Pochodne instrumenty finansowe	220 156	328 808	214 838	(411 816)
Walutowe operacje międzybankowe oraz pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	(165 127)	(218 694)	(171 388)	491 204
Wynik na operacjach kapitałowymi inwestycyjnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	17 746	28 847	3 421	(9 353)
Wynik na operacjach dłużnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	(17 421)	(14 284)	15 481	14 417
Zmiana wartości godziwej należności kredytowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(1 093)	(2 462)	(3 752)	(5 640)
Razem	54 261	122 215	58 600	78 812

Powyższe kwoty zawierają w sobie korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA,DVA) w kwocie 5 126 tys. zł. narastająco za dwa kwartały 2021 r. i 2 251 tys. zł za drugi kwartał 2021 r. oraz w kwocie (9 753) tys. zł. narastająco za dwa kwartały 2020 r. i 5 538 tys. zł za drugi kwartał 2020 r.

9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych				
Wynik na sprzedaży dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 005	34 656	8 500	60 476
Wynik na sprzedaży kapitałowych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	8 148	8 148	-	-
Zmiana wartości godziwej inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 294	11 150	32 144	3 243
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych	(4 015)	(4 015)	(8 535)	(8 535)
Razem wynik na instrumentach finansowych	32 432	49 939	32 109	55 184
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	40 250	162 971	(49 322)	(228 926)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(36 192)	(154 728)	43 401	227 619
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	4 058	8 243	(5 921)	(1 307)
Razem	36 490	58 182	26 188	53 877

10. Pozostałe przychody operacyjne

	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Pozostałe przychody operacyjne				
Przychody z tytułu sprzedaży usług	4 210	7 776	3 986	7 769
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	6 680	17 702	2 618	5 338
Rozliczenie umów leasingowych	74	1 213	228	960
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	27	48	93	285
Wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	4 183	2 933	1 196	2 104
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	282	479	147	388
Przychody z tytułu modyfikacji umów leasingu	10 783	11 901	3 664	4 576
Pozostałe	5 119	9 359	2 857	9 512
Razem	31 358	51 411	14 789	30 932

11. Odpisy netto z tytułu oczekiwanych strat kredytowych

Odpisy netto z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Odpis na należności od banków	7	8	4	-
Koszyk 1	7	8	4	-
Koszyk 2	-	-	-	-
Koszyk 3	-	-	-	-
POCI	-	-	-	-
Odpis na należności od klientów	(186 242)	(497 781)	(337 374)	(716 177)
Koszyk 1	(34 569)	(33 866)	(41 514)	(55 926)
Koszyk 2	66 682	41 773	(89 319)	(285 554)
Koszyk 3	(218 712)	(515 577)	(209 214)	(376 510)
POCI	357	9 889	2 673	1 813
Przychód z tytułu należności odzyskanych	(2 724)	(1 460)	(3 664)	(6 243)
Koszyk 1	-	-	-	-
Koszyk 2	-	-	-	-
Koszyk 3	(2 724)	(1 460)	(3 664)	(6 243)
POCI	-	-	-	-
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	1 160	6 847	1 024	(14 642)
Koszyk 1	(1 026)	(2 831)	(5 143)	94
Koszyk 2	684	2 126	(4 657)	(3 878)
Koszyk 3	1 502	7 552	10 824	(10 858)
POCI	-	-	-	-
Razem	(187 799)	(492 386)	(340 010)	(737 062)

Na 30.06.2021 r. rozwiązano rezerwę zarządczą odzwierciedlającą ryzyko związane z sytuacją COVID-19 w kwocie 80 300 tys. zł. Na 30.06.2020 r. kwota rezerwy zarządczej odzwierciedlającej ryzyko związane w sytuacją COVID-19 wynosiła 108 500 tys. zł i była ujęta w koszyku 2.

12. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Wynagrodzenia i premie	(267 511)	(540 558)	(214 387)	(506 271)
Narzuty na wynagrodzenia	(48 555)	(100 671)	(38 886)	(93 284)
Koszty składek z tytułu Pracowniczych Planów Kapitałowych	(1 787)	(3 516)	(1 964)	(3 789)
Koszty świadczeń socjalnych	(6 500)	(12 656)	(6 717)	(13 515)
Koszty szkoleń	(1 612)	(2 913)	106	(1 060)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	-	-	(408)	(408)
Razem	(325 965)	(660 314)	(262 256)	(618 327)

13. Koszty działania

Koszty działania	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Koszty utrzymania budynków	(23 749)	(47 871)	(32 710)	(57 504)
Koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych	(2 096)	(4 461)	(2 528)	(4 725)
Koszty z tytułu leasingów aktywów o niskiej wartości	(361)	(661)	(480)	(1 437)
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieuwjętymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	(38)	(126)	27	(124)
Koszty z tytułu podatku VAT nie podlegającego odliczeniu	(9 903)	(19 828)	(7 860)	(18 772)
Marketing i reprezentacja	(24 261)	(38 538)	(8 656)	(20 199)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(76 047)	(150 524)	(63 789)	(125 271)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(32 540)	(199 844)	(42 085)	(311 072)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(10 747)	(21 482)	(12 734)	(26 366)
Koszty konsultacji i doradztwa	(19 066)	(28 762)	(16 884)	(28 132)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(13 029)	(25 324)	(13 791)	(26 202)
Koszty pozostałych usług obcych	(27 931)	(55 291)	(28 444)	(61 334)
Materiały eksploatacyjne, druki, czek, karty	(2 726)	(5 874)	(3 604)	(7 151)
Pozostałe podatki i opłaty	(9 066)	(17 016)	(9 972)	(17 772)
Transmisja danych	(2 065)	(4 442)	(2 319)	(4 726)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(5 654)	(11 803)	(4 985)	(10 095)
Koszty zabezpieczenia	(5 641)	(11 253)	(6 324)	(11 673)
Koszty remontów maszyn	(1 601)	(3 150)	(1 083)	(4 106)
Pozostałe	(3 003)	(4 705)	(1 945)	(6 886)
Razem	(269 524)	(650 955)	(260 166)	(743 547)

14. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa*	(368 920)	(488 407)	(28 751)	(31 253)
Zawiązania rezerw na ryzyko prawne*	(75 861)	(135 891)	(41 000)	(58 600)
Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych objętych umowami leasingu oraz innych aktywów trwałych	(2 901)	(11 684)	(23 454)	(32 142)
Koszty zakupu usług	(1 114)	(1 985)	(707)	(1 670)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(289)	(473)	(384)	(524)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(8)	(19)	(254)	(1 073)
Przekazane darowizny	(3 500)	(3 500)	(3 545)	(5 545)
Pozostałe	(4 751)	(12 261)	(6 060)	(10 729)
Razem	(457 344)	(654 220)	(104 155)	(141 536)

* szczegóły opisane zostały w nocie 29

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Część bieżąca odnoszona do wyniku finansowego	(118 168)	(173 404)	(259 115)	(404 638)
Część odroczonej odnoszona do wyniku finansowego	(45 947)	(113 233)	143 590	172 066
Korekta lat ubiegłych	2 806	2 806	(3 888)	(3 888)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(161 309)	(283 831)	(119 413)	(236 460)

Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem	1.04.2021- 30.06.2021	1.01.2021- 30.06.2021	1.04.2020- 30.06.2020	1.01.2020- 30.06.2020
Zysk przed opodatkowaniem	461 383	630 916	437 566	621 321
Stawka podatku	19%	19%	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(87 663)	(119 874)	(83 138)	(118 051)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(3 888)	(7 512)	(2 988)	(7 193)
Rezerwy na sprawy sporne dotyczące kredytów walutowych	(75 401)	(104 528)	(3 895)	(3 895)
Opłaty na rzecz BFG	(4 898)	(35 404)	(7 247)	(57 332)
Podatek od instytucji finansowych	(26 631)	(54 127)	(26 825)	(52 756)
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(3 911)	(5 102)	(4 083)	(14 501)
Przychody niepodatkowe	51 038	51 038	20 233	20 233
Korekta podatku lat ubiegłych	2 806	2 806	(3 888)	(3 888)
Pozostałe	(12 761)	(11 128)	(7 582)	923
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(161 309)	(283 831)	(119 413)	(236 460)

Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach	30.06.2021	31.12.2020
Związany z wyceną inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(178 271)	(291 085)
Związany z wyceną inwestycyjnych kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(220 074)	(136 559)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(5 930)	2 544
Związany z wyceną programów określonych świadczeń	(1 735)	(1 735)
Razem	(406 010)	(426 835)

16. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	30.06.2021	31.12.2020
Gotówka	2 252 439	2 749 603
Rachunki bieżące w bankach centralnych	901 260	1 020 035
Lokaty	-	1 600 000
Razem	3 153 699	5 369 638

Santander Bank Polska S.A. utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną na podstawie wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Banki i stopy rezerwy obowiązkowej, która do 29.04.2020 r. we wszystkich okresach wynosiła 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

17. Należności od banków

Należności od banków	30.06.2021	31.12.2020
Lokaty i kredyty	700 189	185 722
Rachunki bieżące	2 397 821	2 733 306
Należności brutto	3 098 010	2 919 028
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(58)	(66)
Razem	3 097 952	2 918 962

18. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	30.06.2021		31.12.2020	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	1 955 885	1 775 940	3 039 661	2 986 415
Transakcje stopy procentowej	1 068 951	1 042 451	1 534 975	1 593 636
Transakcje walutowe	886 934	733 489	1 504 686	1 392 779
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	928 247	-	178 799	-
Dłużne papiery wartościowe	906 535	-	147 405	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	889 485	-	132 109	-
- obligacje	889 485	-	132 109	-
Pozostałe papiery wartościowe:	17 050	-	15 296	-
- obligacje	17 050	-	15 296	-
Kapitałowe papiery wartościowe	21 712	-	31 394	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	356 494	-	67 001
Razem	2 884 132	2 132 434	3 218 460	3 053 416

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest zmiana wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (4 208) tys. zł na 30.06.2021 r. oraz (10 763) tys. zł na 31.12.2020 r.

19. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Pochodne instrumenty zabezpieczające	30.06.2021		31.12.2020	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	-	210 700	-	344 311
Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	4 865	1 084 570	6 901	1 341 731
Razem	4 865	1 295 270	6 901	1 686 042

Na dzień 30.06.2021 r. w pozycji pochodne instrumenty zabezpieczające - instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne zawarta jest korekta wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (5 934) tys. zł oraz (6 456) tys. zł. na 31.12.2020 r.

20. Należności od klientów

30.06.2021

Należności od klientów	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wyceniane w		Razem
		wartości godzimej przez inne całkowite dochody	Wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	51 551 115	2 151 561	49 199	53 751 875
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	67 214 192	-	595 466	67 809 658
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	50 255 531	-	-	50 255 531
Należności od podmiotów sektora publicznego	239 266	-	-	239 266
Pozostałe należności	39 819	-	-	39 819
Należności brutto	119 044 392	2 151 561	644 665	121 840 618
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(4 062 924)	(1 70 893)	-	(4 233 817)
Razem	114 981 468	1 980 668	644 665	117 606 801

31.12.2020

Należności od klientów	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Wyceniane w		Razem
		wartości godzimej przez inne całkowite dochody	Wyceniane w wartości godzimej przez wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	54 031 600	1 608 312	49 935	55 689 847
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	66 620 605	-	684 583	67 305 188
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	49 810 765	-	-	49 810 765
Należności od podmiotów sektora publicznego	209 612	-	-	209 612
Pozostałe należności	30 951	-	-	30 951
Należności brutto	120 892 768	1 608 312	734 518	123 235 598
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(4 106 731)	(51 521)	-	(4 158 252)
Razem	116 786 037	1 556 791	734 518	119 077 346

Należności od podmiotów gospodarczych	Odpis na oczekiwane straty			
	30.06.2021	Brutto	Netto	
Koszyk 1		43 612 316	(151 328)	43 460 988
Koszyk 2		3 947 820	(247 965)	3 699 855
Koszyk 3		3 661 716	(2 062 427)	1 599 289
POCI		329 264	(71 814)	257 450
Razem		51 551 116	(2 533 534)	49 017 582

Należności od klientów indywidualnych	Odpis na oczekiwane straty			
	30.06.2021	Brutto	Netto	
Koszyk 1		63 003 388	(216 026)	62 787 362
Koszyk 2		1 931 627	(150 535)	1 781 092
Koszyk 3		2 048 601	(1 114 156)	934 445
POCI		230 577	(48 673)	181 904
Razem		67 214 193	(1 529 390)	65 684 803

Należności od podmiotów gospodarczych 31.12.2020	Odpis na oczekiwane straty		Netto
	Brutto	kredytowe	
Koszyk 1	46 174 900	(159 090)	46 015 810
Koszyk 2	3 939 535	(321 242)	3 618 293
Koszyk 3	3 672 518	(2 012 581)	1 659 937
POCI	244 647	(33 983)	210 664
Razem	54 031 600	(2 526 896)	51 504 704

Należności od klientów indywidualnych 31.12.2020	Odpis na oczekiwane straty		Netto
	Brutto	kredytowe	
Koszyk 1	62 341 242	(200 445)	62 140 797
Koszyk 2	1 907 790	(184 854)	1 722 936
Koszyk 3	2 048 243	(1 118 892)	929 351
POCI	323 330	(75 644)	247 686
Razem	66 620 605	(1 579 835)	65 040 770

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
Saldo odpisów na początek okresu	(4 106 731)	(3 247 910)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(397 350)	(731 363)
Koszyk 1	(32 299)	(56 259)
Koszyk 2	41 773	(281 108)
Koszyk 3	(395 624)	(376 510)
POCI	(11 200)	(17 486)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż wierzycelności	389 039	256 207
Koszyk 1	-	1 177
Koszyk 2	-	-
Koszyk 3	389 039	255 030
POCI	-	-
Transfer	41 754	17 879
Koszyk 1	23 866	41 444
Koszyk 2	64 395	116 546
Koszyk 3	(46 439)	(138 968)
POCI	(68)	(1 143)
Różnice kursowe	10 364	(17 703)
Koszyk 1	611	(1 335)
Koszyk 2	1 428	(1 377)
Koszyk 3	7 916	(14 288)
POCI	409	(703)
Stan na koniec okresu	(4 062 924)	(3 722 890)

21. Inwestycyjne aktywa finansowe

Inwestycyjne aktywa finansowe	30.06.2021	31.12.2020
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	67 102 471	63 312 701
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	50 882 901	43 761 840
- bony	-	1 366 058
- obligacje	50 882 901	42 395 782
Papiery wartościowe banku centralnego:	-	4 999 904
- bony	-	4 999 904
Pozostałe papiery wartościowe:	16 219 570	14 550 957
- obligacje	16 219 570	14 550 957
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	115 044	106 639
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 263 496	823 633
- nienotowane	1 263 496	823 633
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	112 694
- nienotowane	-	112 694
Razem	68 481 011	64 355 667

22. Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone

Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	30.06.2021	31.12.2020
Podmioty zależne	2 340 801	2 340 801
Podmioty stowarzyszone	36 606	36 606
Razem	2 377 407	2 377 407

23. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	30.06.2021	31.12.2020
Nieruchomości	4 308	4 308
Razem	4 308	4 308

24. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	30.06.2021	31.12.2020
Lokaty	8 655	429 014
Rachunki bieżące	1 530 092	2 552 135
Kredyty otrzymane od banków	6 100	12 200
Razem	1 544 847	2 993 349

25. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	30.06.2021	31.12.2020
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	95 209 615	92 374 458
depozyty terminowe	9 069 982	12 759 999
w rachunku bieżącym	86 072 775	79 549 866
pozostałe	66 858	64 593
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	61 455 494	63 547 957
depozyty terminowe	3 272 715	4 061 513
w rachunku bieżącym	56 880 691	57 289 269
kredyty i pożyczki	212 695	1 420 749
pozostałe	1 089 393	776 426
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	6 833 965	5 211 076
depozyty terminowe	104 779	137 755
w rachunku bieżącym	6 729 078	5 073 320
pozostałe	108	1
Razem	163 499 074	161 133 491

26. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Termin wymagalności	Waluta	Wartość nominalna
Emisja 1	05.08.2025	EUR	100 000
Emisja 2	03.12.2026	EUR	120 000
Emisja 3	22.05.2027	EUR	137 100
Emisja 4	05.04.2028	PLN	1 000 000

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	1.01.2021-30.06.2021	1.01.2020-30.06.2020
Stan na początek okresu	2 654 394	2 529 855
Zwiększenia z tytułu:	32 951	114 212
-odsetki od pożyczek podporządkowanych	32 951	39 961
-różnice kursowe	-	74 251
Zmniejszenia z tytułu:	(66 371)	(41 110)
-spłata odsetek	(33 452)	(41 110)
-różnice kursowe	(32 919)	-
Stan na koniec okresu	2 620 974	2 602 957
Krótkoterminowe	12 512	15 012
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 608 462	2 587 945

27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na 30.06.2021 r.	Wartość nominalna	Waluta	Data emisji	Termin wymagalności	Wartość bilansowa (w tys. zł)
Obligacje Santander Bank Polska S.A.	500 000	EUR	10.09.2018	20.09.2021	2 273 156
Obligacje Santander Bank Polska S.A.	100 000	EUR	18.12.2020	18.12.2023	452 472
Razem					2 725 628

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na 31.12.2020 r.	Wartość nominalna	Waluta	Data emisji	Termin wymagalności	Wartość bilansowa (w tys. zł)
Obligacje Santander Bank Polska S.A.	500 000	EUR	10.09.2018	20.09.2021	2 310 842
Obligacje Santander Bank Polska S.A.	100 000	EUR	18.12.2020	18.12.2023	461 509
Razem					2 772 351

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1.01.2021-30.06.2021	1.01.2020-30.06.2020
Stan na początek okresu	2 772 351	2 687 960
Zwiększenia z tytułu:	9 392	116 814
- odsetki od emisji dłużnych papierów wartościowych	8 952	12 386
- różnice kursowe	-	103 981
- inne zmiany	440	447
Zmniejszenia z tytułu:	(56 115)	(561 171)
- wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(550 000)
- spłata odsetek	-	(11 171)
- różnice kursowe	(56 115)	-
Stan na koniec okresu	2 725 628	2 243 603

28. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	30.06.2021	31.12.2020
Rezerwy dot. zobowiązań finansowych do udzielenia kredytów oraz linii kredytowych	32 982	37 966
Rezerwy dot. umów gwarancji i poręczeń finansowych	15 664	17 808
Pozostałe rezerwy	18 689	18 662
Razem	67 335	74 436

	1.01.2021- 30.06.2021
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	
Stan na początek okresu	74 436
Utworzenie rezerw	59 767
Rozwiązanie rezerw	(66 613)
Inne zmiany	(255)
Stan na koniec okresu	67 335
Krótkoterminowe	51 776
Długoterminowe	15 559

	1.01.2020- 30.06.2020
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	
Stan na początek okresu	56 064
Utworzenie rezerw	83 782
Rozwiązanie rezerw	(69 140)
Inne zmiany	593
Stan na koniec okresu	71 299
Krótkoterminowe	57 357
Długoterminowe	13 942

29. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	30.06.2021	31.12.2020
Rezerwy na sprawy sporne*	752 438	309 658
Rezerwy na ryzyko prawne**	367 495	239 868
Rezerwy na restrukturyzację	92 325	121 119
Razem	1 212 258	670 645

* Na dzień 30.06.2021 r. Bank posiadał rezerwy na sprawy sporne m.in związane z pozwami dotyczącymi klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych w kwocie 676 730 tys. zł (na dzień 31.12.2020 r. – 241 237 tys. zł).

** Na dzień 30.06.2021 r. Bank posiadał rezerwy portfelowe na ryzyko prawne w łącznej kwocie 325 501 tys. zł (na dzień 31.12.2020 r. – 191 900 tys. zł.), dotyczących klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych.

Zmiana stanu pozostałych rezerw za okres 1.01.2021-30.06.2021	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na ryzyko prawne	Rezerwy na restrukturyzację	Razem
Stan na początek okresu	309 658	239 868	121 119	670 645
Utworzenie rezerw	471 978	135 027	-	607 005
Wykorzystanie rezerw	(13 192)	(5 975)	(28 794)	(47 961)
Rozwiązanie rezerw	(16 006)	(1 425)	-	(17 431)
Stan na koniec okresu	752 438	367 495	92 325	1 212 258

Zmiana stanu pozostałych rezerw za okres 1.01.2020-30.06.2020	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na ryzyko prawne	Rezerwy na restrukturyzację	Razem
Stan na początek okresu	92 893	155 771	7 844	256 508
Utworzenie rezerw	25 179	58 600	-	83 779
Wykorzystanie rezerw	(68)	(12 716)	(7 778)	(20 562)
Rozwiązanie rezerw	(1 306)	-	-	(1 306)
Stan na koniec okresu	116 698	201 655	66	318 419

30. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	30.06.2021	31.12.2020
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	88 395	126 778
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	701 980	500 354
Rezerwy pracownicze	206 098	201 834
Wierzyciele różni	747 781	543 951
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	144 076	167 392
Rozliczenia publiczno-prawne	97 311	95 433
Rozliczenia międzyokresowe bierne	413 831	178 287
Razem	2 399 472	1 814 029
w tym zobowiązania finansowe *	2 158 085	1 551 204

*do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych zobowiązań z wyłączeniem: Rozliczeń publiczno-prawnych i Zobowiązań z tytułu umów z klientami

Zmiana stanu rezerw pracowniczych 1.01.2021 r. - 30.06.2021 r.	<i>w tym: Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	
Stan na początek okresu	201 834	41 205
Utworzenie rezerw	114 718	305
Wykorzystanie rezerw	(110 610)	-
Inne zmiany	156	-
Stan na koniec okresu	206 098	41 510
Krótkoterminowe	164 588	-
Długoterminowe	41 510	41 510

Zmiana stanu rezerw pracowniczych 1.01.2020 r. - 30.06.2020 r.	<i>w tym: Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	
Stan na początek okresu	292 630	37 313
Utworzenie rezerw	86 577	3 361
Wykorzystanie rezerw	(200 109)	-
Rozwiązanie rezerw	(38 822)	-
Stan na koniec okresu	140 276	40 674
Krótkoterminowe	99 602	-
Długoterminowe	40 674	40 674

31. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymanoby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaconoby za przeniesienie zobowiązania w przeprowadzonej na zwykłych warunkach transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym.

	30.06.2021		31.12.2020	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	3 153 699	3 153 699	5 369 638	5 369 638
Należności od banków	3 097 952	3 097 952	2 918 962	2 918 962
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	114 981 468	116 581 441	116 786 037	116 433 729
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	1 544 847	1 544 847	2 993 349	2 993 349
Zobowiązania wobec klientów	163 499 074	163 499 463	161 133 491	161 146 321
Zobowiązania podporządkowane	2 620 974	2 609 857	2 654 394	2 643 330

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Banku znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych. Należności od klientów zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane: Bank przyjął założenie, że wartość godziwa tych instrumentów opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Bank dokonał następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są instrumenty pochodne, które są wyceniane w oparciu o model zdyskontowanych przepływów bazujący na krzywej dochodowości z rynku międzybankowego.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe. Do kategorii tej należy również część należności od klientów z tytułu kart kredytowych oraz kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli części ekspozycji kredytowych, w odniesieniu do których istnieje zamiar sprzedaży przed terminem wymagalności z przyczyn innych niż wzrost ryzyka kredytowego.

Celem stosowania technik wyceny jest ustalenie wartości godziwej, tj. ceny, którą otrzymanoby za sprzedaż składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wyceny najważniejszych inwestycji kapitałowych zakwalifikowanych do kategorii III wartości godziwej:

- a) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA (AVIVA TUŻ),
- b) AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA (AVIVA PTE),
- c) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA (AVIVA TUO),

oparte zostały na podstawie zapisów warunkowych umów sprzedaży zawartych w dniu 26.03.2021 r., których finalizacja jest uzależniona od uzyskania zgód regulacyjnych.

Szczegóły zostały zaprezentowane w nocie 37.

Pozostałe techniki wyceny dla kategorii III

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowane). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny:

KATEGORIA 3	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Efektywna marża kredytowa
AKCJE VISA INC. SERII C UPRIWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych serii A Visa Inc. z uwzględnieniem dyskont biorących pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C uprzywilejowanych	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C uprzywilejowanych
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość przyszłych, zdyskontowanych dochodów z dywidendy (metoda uproszczona)	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o: prognozowane wyniki spółki oraz wyceny rynkowej podobnych aktywów (metoda porównawcza)	Prognozowane wyniki spółki; selekcja grupy porównawczej.
UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERBANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION	Oszacowanie wartości godziwej na bazie aktywów netto spółki i średni kurs waluty	Wartość aktywów netto spółki
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej na bazie aktywów netto spółki	Wartość aktywów netto spółki
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o zapisy warunkowych umów sprzedaży zawartych w marcu 2021 r.	Czynniki składowe ceny zawarte w umowach sprzedaży
AKCJE AVIVA POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE AVIVA SANTANDER SA		
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA		
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA		
LEGNICKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA SA	Wycena w oparciu o przewidywaną cenę transakcyjną w związku z planowaną sprzedażą	Nie dotyczy
POLSKI HOLDING OBRONNY SP. Z O.O. BUMAR		

Na dzień 30.06.2021 r. oraz w okresach porównawczych Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej:

30.06.2021	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	928 247	1 954 084	1 801	2 884 132
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	4 865	-	4 865
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	1 980 668	1 980 668
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	644 665	644 665
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	53 664 950	13 434 046	3 476	67 102 472
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	115 044	115 044
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	1 263 496	1 263 496
Razem	54 593 197	15 392 995	4 009 150	73 995 342
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	356 494	1 775 741	199	2 132 434
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	1 295 270	-	1 295 270
Razem	356 494	3 071 011	199	3 427 704

31.12.2020	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	178 799	3 037 597	2 064	3 218 460
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	6 901	-	6 901
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	1 556 791	1 556 791
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	734 518	734 518
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	63 114 070	191 139	7 492	63 312 701
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	106 639	106 639
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	112 694	112 694
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	823 633	823 633
Razem	63 292 869	3 235 637	3 343 831	69 872 337
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	67 001	2 986 415	-	3 053 416
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	1 686 042	-	1 686 042
Razem	67 001	4 672 457	-	4 739 458

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe						
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	wartości godziwej przez wynik finansowy	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
30.06.2021							
Stan na początek okresu	2 064	734 518	1 556 791	7 492	106 639	112 694	823 633
Zyski lub straty							
rozpoznane w rachunku zysków i strat	(591)	3 498	-	-	7 141	4 009	-
rozpoznane w kapitałach własnych - OCI	-	-	24 149	-	-	-	439 863
Zakupy/ udzielenie	353	179 763	1 713 459	-	-	-	-
Sprzedaże	-	(284)	(845 276)	-	-	(116 422)	-
Spłaty/zapadalność	-	(272 830)	(342 360)	-	-	-	-
Przeklasyfikowanie	(25)	-	-	-	-	-	-
Inne (odpis, różnice kursowe)	-	-	(126 095)	(4 016)	1 264	(281)	-
Stan na koniec okresu	1 801	644 665	1 980 668	3 476	115 044	-	1 263 496

Kategoria III	Aktywa finansowe						
	Dłużne inwestycyjne			Dłużne inwestycyjne		Kapitałowe inwestycyjne	
	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
31.12.2020							
Stan na początek okresu	-	866 615	923 811	16 026	187 536	-	861 269
Zyski lub straty							
rozpoznane w rachunku zysków i strat	(24)	9 868	-	-	15 379	16 920	
rozpoznane w kapitałach własnych - OCI	-	-	40 498	-	-	-	(36 711)
Zakupy/ udzielenie	1 379	382 352	1 181 483	-	-	98 606	-
Sprzedaże	-	(3)	(275 370)	-	(98 606)	-	(925)
Spłaty/zapadalność	-	(524 314)	(278 668)	-	-	-	-
Przeklasyfikowanie	709	-	-	-	-	-	-
Inne (odpis, różnice kursowe)	-	-	(34 963)	(8 534)	2 330	(2 832)	-
Stan na koniec okresu	2 064	734 518	1 556 791	7 492	106 639	112 694	823 633

32. Zobowiązania warunkowe

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 30.06.2021 r. łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 2 283 430 tys. zł. W kwocie tej 692 978 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 1 590 452 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany.

Wartość wszystkich zakończonych postępowania sądowych w okresie od 1.01.2021 r. do 30.06.2021 r. wynosiła 71 420 tys. zł.

Na dzień 30.06.2021 r. wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 752 438 tys. zł. Dla 441 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu (co najmniej 500 tys. zł), w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, na datę bilansową wysokość rezerwy wyniosła 211 070 tys. zł.

Postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych opartych na walucie CHF

Na dzień 30.06.2021 r. Bank posiadał ekspozycje detaliczne kredytów hipotecznych oparte na walucie CHF w kwocie 7 123 693 tys. zł (na 31.12.2020 r. - 7 734 340 tys. zł), zarówno w formule kredytów denominowanych jak i kredytów indeksowanych.

W zakresie sporów sądowych powstałych na tle ww. kredytów istnieją istotne rozbieżności w orzecznictwie sądowym:

- linia orzecznicza korzystna dla banków oparta na uznaniu braku abuzywności klauzul przeliczeniowych, co skutkuje oddaleniem powództwa wobec banku.

- linie orzecznicze niekorzystne dla banków, które dzielą się zasadniczo na dwie główne kategorie: (1) wyroki, których skutkiem jest tzw. „odfrankowanie” kredytu – tj. uznanie, że skutkiem abuzywności normy, która przewiduje indeksację kredytu oraz normy kursowej (odsyłającej do tabeli banku) jest usunięcie mechanizmu indeksacji i traktowanie zobowiązania kredytobiorcy jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR CHF właściwej dla waluty CHF; (2) nieważność umowy kredytu jako skutek abuzywności ww. norm zawartych w umowie.

- linia orzecznicza opierająca się na uznaniu samej indeksacji kredytu jako dopuszczalnej i zgodnej z prawem, przy jednoczesnym uznaniu abuzywności i eliminacji normy kursowej (postanowień odsyłających do tabeli bankowej) i zastąpienia jej alternatywnym, obiektywnym miernikiem indeksacji, tj. kursem średnim NBP. Może ona skutkować uznaniem określonych roszczeń kredytobiorcy, jednak w wysokości wyłącznie różnic kursowych zbliżonych do wielkości spreadu walutowego.

Dnia 3.10.2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie w sprawie kredytu Raiffeisen Bank Polska S.A., odnośnie skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do CHF. TSUE uznał, że w przypadku stwierdzenia abuzywności klauzuli indeksacyjnej sąd krajowy może stwierdzić nieważność umowy – po uprzednim przedstawieniu kredytobiorcy skutków takiego rozwiązania i za jego zgodą, jeśli eliminacja całego mechanizmu indeksacji i ryzyka walutowego spowodowałaby zdaniem sądu zmianę głównego przedmiotu umowy. TSUE jednocześnie nie wykluczył możliwości uznania przez sąd krajowy możliwości dalszego funkcjonowania umowy bez mechanizmu indeksacji (co sprowadzałoby się do traktowania kredytu jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR), niemniej w ocenie TSUE rozwiązanie to uznano za niepewne. TSUE wykluczył możliwość uzupełniania treści umowy po eliminacji klauzul abuzywnych regułami wynikającymi z przepisów ogólnych prawa krajowego. TSUE potwierdził jednak możliwość uzupełnienia luk w umowie regułami wynikającymi z wyraźnego przepisu dyspozytywnego albo innymi regułami ustalonymi przez strony.

Orzeczenie TSUE nie usunęło wątpliwości co do skutków ewentualnej abuzywności klauzul umownych w umowach kredytów opartych o walutę obcą. Większość wyroków sądowych zapadających po orzeczeniu TSUE z 3.10.2019 nie jest korzystna dla Banku, jednak orzecznictwo sądowe nadal nie jest jednolite. Niektóre sądy rozpoznające sprawy CHF zwróciły się do TSUE z kolejnymi pytaniami prejudycjalnymi, a stanowisko TSUE w tym zakresie może mieć wpływ na dalsze orzecznictwo sądowe.

W dniu 29.04.2021 r. TSUE wydał kolejne orzeczenie dotyczące kredytu indeksowanego do waluty obcej (sprawa Banku BPH S.A.), w którym wskazał, że celem dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich nie jest unieważnienie umów kredytowych, lecz przywrócenie równowagi kontraktowej, a przy ocenie skutków abuzywności umowy sąd powinien brać pod uwagę obiektywne kryteria, a nie tylko sytuację konsumenta. Ponadto TSUE stwierdził, że w celu utrzymania ważności umowy sąd powinien zastosować wszelkie dostępne środki, w tym analizę możliwości usunięcia jedynie części klauzul uznanych za nieuczciwe; jednocześnie sąd krajowy nie powinien zmieniać treści zobowiązania umownego. Sąd powinien zawsze informować konsumenta o wszystkich potencjalnych roszczeniach banku z tytułu ewentualnej nieważności umowy. Pomimo, iż w orzeczeniu TSUE z 29.04.2021 r. wskazano na prymat utrzymania ważności umowy i przywrócenia równowagi kontraktowej stron, większość wyroków sądów zapadających po tym orzeczeniu nadal nie jest korzystna dla Banku. W obecnej chwili nadal trudno jest ocenić ostateczny wpływ orzeczeń TSUE na linie orzecznicze sądów polskich w sprawach dotyczących kredytów opartych o walutę obcą.

Wydaje się, że istotne znaczenie w tym zakresie mogłoby mieć ukształtowane stanowisko Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy w zakresie skutków abuzywności normy kursowej prezentował wcześniej stanowisko opierające się na uznaniu, że umowy kredytu indeksowane są ważne i zgodne z prawem, a umowa kredytu po wyeliminowaniu klauzuli kursowej nadal ma charakter umowy o kredyt indeksowany. W 2019 r. Sąd Najwyższy w niektórych wyrokach orzekł o usunięciu mechanizmu indeksacji i uznaniu, że umowę można uznać za kredyt w PLN oprocentowany według stawki LIBOR, co stanowiło odstępstwo od wcześniejszej linii orzeczniczej SN.

W opublikowanym w kwietniu 2020 r. uzasadnieniu do wyroku z 11.12.2019 r. wydanego w sprawie Santander Bank Polska S.A. SN uznał natomiast, że upadek indeksacji i utrzymanie umowy jako kredytu w PLN oprocentowanego według stawki LIBOR nie jest dopuszczalne, gdyż klauzule indeksacyjne stanowią element głównych świadczeń stron, a zatem ich abuzywność i wyeliminowanie z umowy prowadzi do stwierdzenia nieważności umowy kredytu. To powoduje konsekwencje w postaci konieczności dokonania przez strony wzajemnych rozliczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia; jednocześnie SN wskazał, iż dotychczasowe orzecznictwo TSUE nie wyklucza, iż jedną z konsekwencji nieważności umowy kredytu może być żądanie przez bank wynagrodzenia za bezpodstawne (bezumowne) korzystanie z udostępnionego kapitału kredytu. W orzeczeniu z 16.02.2021 SN wskazał, że w razie unieważnienia umowy kredytu kredytobiorca może żądać od banku zwrotu spełnionych świadczeń niezależnie od tego, czy i w jakim zakresie pozostaje dłużnikiem banku z tytułu zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty kredytu (teoria dwóch kondykcji). Jednocześnie SN wskazał, że istnieją instrumenty prawne umożliwiające jednoczesne uwzględnienie obustronnych rozliczeń z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia po unieważnieniu umowy, takie jak potrącenie i prawo zatrzymania. W uchwale z 7 maja 2021r. podjętej w składzie 7 sędziów (i mającej moc zasady prawnej) SN wskazał, że stronom przysługują roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia w sytuacji unieważnienia umowy kredytu, a rozliczenie następuje zgodnie z teorią dwóch kondykcji (potwierdzając stanowisko wyrażone w orzeczeniu z 16.02.2021). SN wskazał także, że przedawnienie roszczeń banku o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia nie może rozpocząć biegu, zanim umowa zostanie uznana za trwale bezskuteczną tj. do czasu świadomej decyzji konsumenta co do nieważności umowy, podjętej po należyтым poinformowaniu go o abuzywności postanowień umownych i jej skutkach.

Na dzień 11.05.2021 r. planowane było zajęcie przez Sąd Najwyższy – na wniosek Pierwszej Prezes SN – stanowiska w składzie całej Izby Cywilnej odnośnie kluczowych kwestii dotyczących sporów sądowych na tle kredytów opartych na walucie obcej (tj. możliwości utrzymania umowy kredytu po usunięciu z niej nieuczciwych klauzul, a także następstw

ewentualnego unieważnienia całej umowy, w tym podstawowych zasad rozliczeń kredytobiorcy z bankiem z tego tytułu). Zapowiedziane stanowisko Sądu Najwyższego ma na celu wyjaśnienie rozbieżności i ujednoczenie orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów opartych na walucie obcej. Z uwagi na to, że ma ono mieć formalną postać uchwały składu całej Izby Cywilnej (i moc zasady prawnej) – może ono w znaczącym stopniu wpłynąć na orzecznictwo sądowe. Uchwała nie została podjęta – SN odroczył sprawę oraz zwrócił się o stanowiska do KNF, NBP, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Finansowego i Rzecznika Praw Dziecka. Nowy termin posiedzenia wyznaczono na 2.09.2021 r. Bank w modelu tworzenia rezerw na ryzyko prawne dotyczące portfela kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej uwzględnia różne scenariusze rozstrzygnięć sądowych, które są przedmiotem wniosku o wydanie wskazanej wyżej uchwały. W szczególności kierunki rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego mogą wpłynąć na dokonanie rewizji założeń przyjętych w modelu, a co za tym idzie potencjalnie istotnych zmian w poziomie oszacowanych rezerw z tytułu ryzyka prawnego zarówno w ujęciu portfelowym jak i indywidualnym. Z uwagi na brak możliwości przewidzenia kształtu rozstrzygnięcia poszczególnych kwestii przez Sąd Najwyższy w opinii Zarządu, na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wartości wpływu stanowiska Sądu Najwyższego na poziom rezerw utworzonych na dzień 30.06.2021 r.

Bank monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Bank zidentyfikował ryzyko, iż planowane na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych mogą być nie w pełni odzyskiwalne i / lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Bank tworzy rezerwy na sprawy sporne (indywidualne sprawy w sądzie) oraz na ryzyko prawne (oczekiwane portfelowe) zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. Wartość rezerw została oszacowana z uwzględnieniem szeregu założeń, które istotnie wpływają na kwotę szacunku ujętą w sprawozdaniu finansowym Banku.

Według stanu na 30.06.2021 r. Bank został pozwany w 4786 postępowaniach dotyczących kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty CHF o wartości przedmiotu sporu 1 210 350 tys. zł, w tym znajduje się 1 pozew zbiorowy objęty ustawą o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dotyczący 548 kredytów indeksowanych do CHF o wartości przedmiotu sporu 50 283 tys. zł.

Na dzień 30.06.2021 r. Bank posiadał rezerwy na sprawy sporne związane z pozwami dotyczącymi klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych w kwocie 676 730 tys. zł (na dzień 31.12.2020 r. – 241,237 tys. zł).

Na dzień 30.06.2021 r. Bank posiadał rezerwy portfelowe na ryzyko prawne w łącznej kwocie 325 501 tys. zł (na dzień 31.12.2020 r. – 191 900 tys. zł).

Całkowite rezerwy na sprawy sporne oraz portfelowe stanowią 13,8% aktywnego portfela kredytów walutowych CHF.

Wzrost powyższych rezerw w 2021 roku wynikał głównie z napływu nowych spraw sądowych (zmiana o 1739 spraw w porównaniu do grudnia 2020) oraz zmiany łącznego poziomu straty w przypadku przegrania sprawy przez Bank wynikający ze zmian w poziomie przyjętych do szacunków prawdopodobieństw negatywnych dla Banku rozstrzygnięć.

Bank oszacował prawdopodobieństwo zgłoszenia roszczeń przez kredytobiorców w oparciu o liczbę aktualnie złożonych pozwów przeciwko Bankowi oraz estymowaną dynamikę wzrostu liczby tych pozwów w oparciu o zbudowany model. Model jest oparty o szereg charakterystyk behawioralnych związanych z kredytem i klientem. Bank zakłada, że dla ok 18,9% kredytów (aktywnych oraz spłaconych) już został lub będzie złożony pozew przeciwko Bankowi. Przyjęte założenia są mocno wrażliwe na szereg czynników z otoczenia, takich jak: kształtowanie się linii orzeczniczej w polskich sądach, intensywność nagłośnienia poszczególnych rozstrzygnięć sądowych, aktywność kancelarii pośredniczących, poziom kosztów postępowania, itp. Bank zakłada, że zdecydowana większość prognozowanych spraw zostanie wniesiona do końca 2022 roku, a następnie liczba nowych pozwów zacznie spadać w związku z oczekiwanym uporządkowaniem otoczenia prawnego.

Bank oszacował również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. Prawdopodobieństwa te różnią się odpowiednio dla kredytów indeksowanych oraz denominowanych. Przy ocenie tych prawdopodobieństw Bank korzystał ze wsparcia zewnętrznych kancelarii prawnych.

Ponieważ obecnie nadal nie ma jednolitej linii orzecznictwa Bank uwzględnia następujące scenariusze możliwych negatywnych rozstrzygnięć sporu sądowego:

- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone skutkujące przewalutowaniem kredytu na PLN oraz pozostawieniem oprocentowania w oparciu o stawkę LIBOR dla CHF;
- Unieważnienie całej umowy kredytowej w związku z identyfikacją klauzul niedozwolonych bez zwrotu przez kredytobiorcę kosztu kapitału;

- Rozstrzygnięcia prowadzące do rozliczenia się przez kredytobiorcę z kosztu uzyskanego kapitału (unieważnienie całej umowy kredytowej w związku z identyfikacją klauzul niedozwolonych ze zwrotem przez kredytobiorcę kosztu kapitału lub konwersja kredytu na kredyt w PLN z oprocentowaniem w oparciu o stawkę WIBOR);
- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone w zakresie mechanizmu ustalania różnic kursowych prowadzące do zastosowania kursu średniego NBP.

Powyższe scenariusze charakteryzują się również różnym poziomem prawdopodobieństwa w zależności od rodzaju umowy (indeksowana lub denominowana), opierają się na relatywnie małej – statystycznie niereprezentatywnej – próbie rozstrzygnięć oraz zostały oszacowane przy wsparciu zewnętrznych, niezależnych od Banku, kancelarii prawnych. Dla każdego ze scenariuszy został statystycznie oszacowany oczekiwany poziom straty na bazie dostępnych danych historycznych.

W opinii Banku na poziom szacowanych rezerw mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych (również oszacowany w oparciu o relatywnie krótką, nie spełniającą warunków stosowania metod ilościowych, statystykę) oraz rosnące koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

W kolejnych okresach sprawozdawczych Bank będzie kontynuował monitoring i ocenę adekwatności powyższych rezerw.

Z uwagi na wysoki poziom niepewności, zarówno dla każdego z poszczególnych założeń, jak i ich wpływu łącznie, Bank przeprowadził następującą analizę wrażliwości oszacowanej rezerwy, poprzez oszacowanie wpływu zmienności poszczególnych parametrów na poziom rezerwy.

Oszacowania mają charakter jednoczynnikowej analizy wrażliwości poziomu rezerwy.

Przy założeniu zmienności scenariuszy jak poniżej wpływ na portfelową rezerwę na ryzyko prawne na dzień 30.06.2021 r. kształtuje się następująco:

Scenariusz	Zmiana rezerwy portfelowej
Potrojenie liczby klientów, którzy wystąpią na drogę sądową	651
Podwojenie liczby klientów, którzy wystąpią na drogę sądową	326
Zmniejszenie o połowę liczby klientów, którzy wystąpią na drogę sądową	-163
Zwiększenie o 50% (względnie) prawdopodobieństwa przegranej	101
Zmniejszenie o 50% (względnie) prawdopodobieństwa przegranej	-146

Dla każdego z parametrów przedział zmienności przyjęty do analizy wrażliwości został oszacowany przy uwzględnieniu obecnie panujących warunków rynkowych. Przyjęte przedziały zmienności mogą ulegać zmianie w zależności od zmian sytuacji na rynku i tym samym wyniki analizy wrażliwości mogą się istotnie zmienić.

Przy założeniu zmienności scenariuszy jak poniżej wpływ na rezerwę na indywidualne sprawy sporne na dzień 30.06.2021 r. kształtuje się następująco:

Scenariusz	Zmiana rezerwy indywidualnej
Zwiększenie o 50% (względnie) prawdopodobieństwa przegranej	235
Zmniejszenie o 50% (względnie) prawdopodobieństwa przegranej	-343

W grudniu 2020 r. przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego przedstawił propozycję zawierania przez banki z kredytobiorcami dobrowolnych ugód, na mocy których kredyty oparte na walucie CHF podlegałyby retrospektywnemu rozliczeniu tak jak kredyty złotowe z oprocentowaniem według stawki WIBOR oraz odpowiedniej marży. Propozycja ta jest obecnie przedmiotem analizy wewnątrz Banku oraz w ramach zespołu złożonego z przedstawicieli banków. Prowadzone są również konsultacje z Komisją Nadzoru Finansowego oraz Ministerstwem Finansów. Bank prowadzi testy zawierania tego rodzaju ugód. W zależności od wyników testów możliwe są dalsze kroki postępowania takie jak pilotaż na wybranej próbie kredytobiorców, a całościowy wynik prac będzie stanowił istotny wkład do podjęcia decyzji odnośnie przystąpienia do zawierania ugód w szerszym wymiarze. Z uwagi na potencjalną skalę wpływu decyzji co do przystąpienia do zawierania ugód na sytuację finansową Banku wymagana będzie zgoda Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. W przypadku przystąpienia do zawierania ugód w szerszym wymiarze, Bank uwzględni dodatkowe scenariusze w modelach kalkulacji rezerw na ryzyko prawne i odzwierciedli szacowany wpływ ugód na poziom tych rezerw.

Postępowania sądowe dotyczące zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego

Według stanu na 30.06.2021 r. Santander Bank Polska S.A. jest pozwany w 678 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego. Na te postępowania Santander Bank Polska S.A. utworzył rezerwy w kwocie 122 tys. zł.

W dniu 11.09.2019 r. TSUE wydał orzeczenie w sprawie C 383/18 w którym wskazał, iż wykładnia art. 16 ust. 1 w zw. z art. 3 lit. g Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23.04.2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) wskazuje, iż konsumentowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego przysługiwać powinna odpowiednia obniżka wszystkich kosztów poniesionych w związku z tym kredytem (z wyłączeniem opłat notarialnych i podatków) niezależnie od tego czy koszty te związane są z okresem kredytowania.

TSUE orzekł jednak wyłącznie w sprawie wykładni przepisów Dyrektyw, które nie są bezpośrednio wiążące i wymagają implementacji przez poszczególne państwa członkowskie UE, dlatego też istotnym dla rozstrzygnięcia sporów o zwrot prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego jest dokonanie wyczerpującej wykładni prawa krajowego, wskazującego na metodę w oparciu o którą należy dokonać rozliczeń i horyzontu czasowego objętego obowiązkiem zwrotu prowizji.

W dniu 12.12.2019 r. Sąd Najwyższy wydał orzeczenie w sprawie III CZP 45/19, w którym wskazał, iż wykładnia art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim wskazuje, iż prowizja przygotowawcza jako część całkowitego kosztu kredytu powinna ulec zwrotowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie wskazał w jaki sposób prowizja związana jest z okresem, o który skrócono czas obowiązywania umowy i jaka jej część przypada na okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Przy ocenie ryzyka prawnego wynikającego z pozwów sądowych na tle art. 49 u.k.k. Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na ryzyka prawne związane ze sporami na tle art. 49 u.k.k., biorąc pod uwagę rozbieżności interpretacyjne. W stosunku banku UOKiK prowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie prawidłowego rozliczania prowizji w oparciu o art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, postępowanie zostało umorzone.

Wpływ na wynik finansowy Banku z tytułu rozpoznawania rezerw na oczekiwane zwroty części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytów, a także ujmowanie zobowiązań z tego tytułu z uwzględnieniem zastosowanej metody liniowej do kalkulacji zwrotów dla klientów w okresie 6 miesięcy 2021 roku był następujący:

Bank ujął w wyniku finansowym łączną kwotę 28 268 tys. zł., która pomniejszyła wynik z tytułu odsetek (w okresie 6 miesięcy 2020 r. kwota 62 378 tys. zł. pomniejszyła wynik z tytułu odsetek, a kwota 17 600 tys. zł. obciążała pozycję pozostałych kosztów operacyjnych).

Na dzień 31.12.2020 r. łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 1 655 652 tys. zł. W kwocie tej 554 698 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 1 100 954 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany.

Na dzień 31.12.2020 r. wartość wszystkich zakończonych postępowań sądowych wynosiła 81 618 tys. zł.

Na dzień 31.12.2020 r. wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 309 658 tys. zł. Dla 229 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu (co najmniej 500 tys. zł), w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, na datę bilansową wysokość rezerwy wyniosła 70 373 tys. zł.

Bank tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku, gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wpływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w notcie 29.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych zostały zaprezentowane poniżej. Kwoty zobowiązań warunkowych udzielonych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe zostały wykazane również w podziale na kategorie. Wartości gwarancji i akredytów pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

30.06.2021

Zobowiązania warunkowe	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone	44 271 153	964 357	53 908	45 289 418
- finansowe:	30 200 469	651 278	62 857	30 914 604
- linie kredytowe	25 185 506	559 817	52 940	25 798 263
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 342 098	63 854	7 933	3 413 885
- akredytywy importowe	1 491 532	27 607	1 984	1 521 123
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	181 333	-	-	181 333
- gwarancyjne	14 095 118	322 397	24 634	14 442 149
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(24 434)	(9 318)	(33 583)	(67 335)
Zobowiązania otrzymane				48 304 378
- finansowe				-
- gwarancyjne				48 304 378
Razem	44 271 153	964 357	53 908	93 593 796

31.12.2020

Zobowiązania warunkowe	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone	43 502 229	677 479	75 172	44 254 880
- finansowe:	30 406 076	439 385	77 660	30 923 121
- linie kredytowe	25 726 812	397 835	67 504	26 192 151
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 444 271	32 871	8 369	3 485 511
- akredytywy importowe	1 214 503	8 679	1 787	1 224 969
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	20 490	-	-	20 490
- gwarancyjne	13 118 779	248 608	38 808	13 406 195
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(22 626)	(10 514)	(41 296)	(74 436)
Zobowiązania otrzymane				54 051 659
- finansowe				14 675
- gwarancyjne				54 036 984
Razem	43 502 229	677 479	75 172	98 306 539

33. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA Santander Bank Polska S.A.

Właściciel akcji	Udział akcji w kapitale				Udział w ogólnej liczbie			
	Liczba posiadanych akcji		zakładowym		Liczba głosów na WZA		głosów na WZA	
	28.07.2021	28.04.2021	28.07.2021	28.04.2021	28.07.2021	28.04.2021	28.07.2021	28.04.2021
Banco Santander S.A.	68 880 774	68 880 774	67,41%	67,41%	68 880 774	68 880 774	67,41%	67,41%
Nationale-Nederlanden OFE *	5 123 581	5 123 581	5,01%	5,01%	5 123 581	5 123 581	5,01%	5,01%
Pozostali	28 184 959	28 184 959	27,58%	27,58%	28 184 959	28 184 959	27,58%	27,58%
Razem	102 189 314	102 189 314	100%	100%	102 189 314	102 189 314	100%	100%

*Nationale-Nederlanden OFE jest zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

Według danych posiadanych przez Zarząd Banku, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Santander Bank Polska na dzień publikacji raportu za pierwsze półrocze 2021 r. (28.07.2021 r.) jest Banco Santander S.A. oraz Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.

34. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach Santander Bank Polska S.A. z podmiotami powiązanymi. Transakcje zawarte przez Santander Bank Polska S.A. z podmiotami powiązanymi dotyczą operacji bankowych zawieranych na warunkach rynkowych w ramach typowej działalności biznesowej, głównie kredytów, rachunków bankowych, depozytów, gwarancji i operacji leasingowych. W przypadku transakcji wewnątrzgrupowych sporządzana jest dokumentacja zgodna z wymogami przepisów podatkowych dla dokumentacji cen transferowych.

Transakcje z jednostkami zależnymi	30.06.2021	31.12.2020
Aktywa	8 232 890	9 422 233
Należności od banków	222 496	105 602
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	22 062	35 840
Należności od klientów	7 952 635	9 253 547
Pozostałe aktywa	35 697	27 244
Zobowiązania	591 391	843 605
Zobowiązania wobec banków	61 821	27 654
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	805	928
Zobowiązania wobec klientów	348 199	622 398
Zobowiązania z tytułu leasingu	180 493	192 553
Pozostałe zobowiązania	73	72
Zobowiązania warunkowe	8 919 671	8 638 893
Udzielone:	8 169 671	7 388 893
<i>finansowe</i>	1 929 638	1 567 575
<i>gwarancyjne</i>	6 240 033	5 821 318
Otrzymane:	750 000	1 250 000
<i>gwarancyjne</i>	750 000	1 250 000

Transakcje z jednostkami zależnymi	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody	86 012	95 483
Przychody odsetkowe	45 437	67 426
Przychody prowizyjne	36 910	3 084
Pozostałe przychody operacyjne	3 665	2 900
Wynik handlowy i rewaluacja	-	22 073
Koszty	18 709	5 014
Koszty odsetkowe	1 445	4 253
Koszty prowizyjne	178	274
Wynik handlowy i rewaluacja	12 533	-
Koszty operacyjne w tym:	4 553	487
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	330	291
<i>pozostałe</i>	4 223	196

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	30.06.2021	31.12.2020
Aktywa	113 254	-
Pozostałe aktywa	113 254	-
Zobowiązania	111 139	87 998
Zobowiązania wobec klientów	111 139	87 998

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody	24 468	19 750
Przychody prowizyjne	24 468	19 750
Koszty	1	486
Koszty odsetkowe	1	486

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2021	31.12.2020
Aktywa	1 335 502	1 874 598	4 465	9 068
Należności od banków, w tym:	413 094	766 201	4 465	8 184
<i>rachunki bieżące</i>	413 094	766 201	4 465	8 184
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	921 707	1 107 257	-	4
Pozostałe aktywa	701	1 140	-	880
Zobowiązania	2 155 094	2 511 456	143 061	555 259
Zobowiązania wobec banków, w tym:	771 803	490 838	14 612	448 183
<i>rachunki bieżące</i>	771 803	490 838	14 612	448 183
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	913 384	1 556 881	-	-
Zobowiązania wobec klientów	-	-	88 059	84 596
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	25	25
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	452 472	461 509	-	-
Pozostałe zobowiązania	17 435	2 228	40 365	22 455
Zobowiązania warunkowe	5 322 722	5 015 774	64 446	64 329
Udzielone:	34	-	32 473	32 505
<i>finansowe</i>	34	-	-	-
<i>gwarancyjne</i>	-	-	32 473	32 505
Otrzymane:	5 322 688	5 015 774	31 973	31 824
<i>gwarancyjne</i>	5 322 688	5 015 774	31 973	31 824

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
Przychody	296 583	141 256	451	472
Przychody odsetkowe	(1 149)	915	9	5
Przychody prowizyjne	3 462	830	66	142
Pozostałe przychody operacyjne	1	3	376	21
Wynik handlowy i rewaluacja	294 269	139 508	-	304
Koszty	28 561	27 167	47 562	34 893
Koszty odsetkowe	6 298	6 528	-	81
Koszty prowizyjne	4 663	2 263	97	6
Wynik handlowy i rewaluacja	-	-	102	-
Koszty operacyjne w tym:	17 600	18 376	47 363	34 806
<i>koszty pracownicze i koszty działania</i>	17 535	18 376	47 363	34 806
<i>pozostałe koszty operacyjne</i>	65	-	-	-

Transakcje z personelem zarządczym

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i kluczowej kadry kierowniczej Santander Bank Polska S.A. oraz kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym.

Na dzień 30.06.2021 r., 31.12.2020 r. i 30.06.2020 r. Członkowie Zarządu mieli zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Wynagrodzenia członków Zarządu

i kluczowej kadry kierowniczej

	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020	1.01.2021- 30.06.2021	1.01.2020- 30.06.2020
Wynagrodzenia stałe	6 590	6 286	12 692	13 031
Dodatkowe korzyści (np. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, ubezpieczenia medyczne, podróży i opłat szkolnych)	878	587	544	515
Nagrody wypłacone w roku 2021 r. i 2020 r. *	7 069	8 826	6 323	14 526
Dodatkowe wynagrodzenia z tytułu rozwiązania kontraktu i zakazu konkurencji	396	-	-	-
Rezerwa emerytalno-rentowa oraz rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 396	1 728	4 511	3 819
Liczba warunkowych praw do akcji w sztukach	-	22 260	-	29 597

	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	30.06.2021	31.12.2020	30.06.2021	31.12.2020
Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym oraz ich krewnym	5 193	6 528	23 275	27 041
Depozyty złożone przez osoby zarządzające oraz ich krewnych	15 227	18 351	24 463	23 134

* obejmują część nagrody należnej za lata 2020, 2019, 2018, 2017 i 2016, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie

Do kategorii „Kluczowa kadra kierownicza” zalicza się osoby objęte zasadami określonymi w „Polityce Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A.”.

W Santander Bank Polska obowiązuje Polityka Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A, zatwierdzona i zaakceptowana przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej w przypadku istotnych zmian organizacyjnych.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego dla osób zajmujących stanowiska z grupy kluczowej kadry kierowniczej następuje raz w roku po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznane na podstawie regulaminów premiowych, wypłacane jest w formie gotówkowej oraz w formie akcji lub powiązanych z nimi instrumentów finansowych tzw. akcji fantomowych, przy czym część wynagrodzenia zmiennego w formie akcji lub instrumentu finansowego nie może być niższa niż 50% całkowitej wartości wynagrodzenia zmiennego. Wypłata nie mniej niż 40% wartości wynagrodzenia zmiennego określonego powyżej jest warunkowa i jest odraczana na okres 3 lat z możliwością wydłużenia okresu do 5 lat i następuje w trakcie tego okresu w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie oraz wartości akcji lub powiązanych z nimi instrumentów finansowych.

W I półroczu 2021 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Santander Bank Polska S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 042 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 47,5 tys. zł z tytułu funkcji pełnionej w Radach Nadzorczych spółek zależnych Banku.

W I półroczu 2020 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Santander Bank Polska S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 734 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 25,6 tys. zł z tytułu funkcji pełnionej w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Banku.

35. Zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które mają wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy po koszcie zamortyzowanym

Nie wystąpiły zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które miałyby wpłynąć na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej, czy po koszcie zamortyzowanym. Szczegóły zostały opisane w Nocie 31.

36. Niespłatenie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiło naruszenie postanowień umowy pożyczki.

37. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

Zawarcie umów sprzedaży akcji posiadanych przez Bank w AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A., AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva Santander S.A., zmiana partnera Banku w spółkach Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

W dniu 26.03.2021 roku:

1. nastąpiło zawarcie przez Bank umowy sprzedaży 4.125 akcji spółki AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., stanowiących około 10% kapitału zakładowego tej spółki, oraz 2.968 akcji spółki AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A., stanowiących około 10% kapitału zakładowego tej spółki na rzecz ALLIANZ HOLDING EINS GMBH ("Allianz"), za łączną cenę sprzedaży wynoszącą 243 000 000 euro (przy czym cena sprzedaży może podlegać korektom określonym w umowie sprzedaży akcji);
2. Bank podjął zobowiązanie do zawarcia umowy sprzedaży 1.370 akcji spółki AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva Santander S.A., stanowiących około 10% kapitału zakładowego tej spółki na rzecz AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., za cenę sprzedaży wynoszącą 14 000 000 euro (przy czym cena sprzedaży może podlegać korektom określonym w umowie sprzedaży akcji);
3. Bank podjął zobowiązanie do zawarcia z Aviva International Holdings Limited, Aviva International Insurance Limited oraz Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. i Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. porozumienia rozwiązującego ze skutkiem na dzień zamknięcia Transakcji umów dotyczących współpracy Banku i Aviva International Holdings Limited w ramach spółek Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. i Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (w tym umów akcjonariuszy dotyczących Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. i Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.).

Jednym z elementów transakcji ma być także zawarcie przez Bank nowych umów akcjonariuszy (shareholders' agreements) z Allianz, który będzie nowym partnerem Banku w spółkach Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., posiadającym ok. 51% akcji w ich kapitałach zakładowych w wyniku Transakcji, jak również nowych umów bancassurance (bancassurance agreements) ze spółkami Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz Santander Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Bank wskazał ponadto, że zamknięcie transakcji nastąpi pod warunkiem uzyskania wszystkich wymaganych przepisami prawa zgód właściwych organów, w tym wymaganych decyzji Komisji Nadzoru Finansowego oraz Komisji Europejskiej, oraz

po spełnieniu się innych warunków określonych w dokumentacji transakcji. Założono, że transakcja zostanie zakończona w ciągu 12 miesięcy.

Ponadto Bank uprawniony jest do otrzymania dodatkowej płatności w kwocie 10 mln EUR w momencie zamknięcia transakcji.

W oparciu o zapisy umowy sprzedaży, wartość dywidend w łącznej wysokości 89 mln zł - otrzymana przez Bank w czerwcu 2021 r. od spółek Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. - pomniejszy kwotę płatności od Allianz na rzecz Banku w momencie zamknięcia transakcji.

38. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń lub gwarancji

Na dzień 30.06.2021 r. i 31.12.2020 r. ani Santander Bank Polska S.A., ani jednostki od niego zależne nie udzieliły poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta, jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej.

39. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w nocie 14.

40. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 30.06.2021 r. i 31.12.2020 r. ani Santander Bank Polska S.A., ani jednostki od niego zależne nie dokonały istotnych sprzedaży oraz zakupów rzeczowych aktywów trwałych. Nie wystąpiły też istotne zobowiązania z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

41. Dywidenda na akcję

Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że w dniu 17.03.2021 r. podjął decyzję o zmianie swojej rekomendacji dotyczącej zatrzymania całości zysku netto osiągniętego przez Bank za rok obrotowy od dnia 1.01.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. w kwocie 738 411 718,72 zł i przeznaczenia na kapitał rezerwowy 50% zysku netto Banku tj. kwoty 369 205 859,36 zł, natomiast pozostawienia kwoty 369 205 859,36 zł niepodzielonej, o której informował w raporcie bieżącym z dnia 23.02.2021 r.

Podjmując decyzję o zmianie swojej rekomendacji z dnia 23.02.2021 r., Zarząd wziął pod uwagę obecną sytuację makroekonomiczną oraz zalecenia i aktualne stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego (dalej jako "KNF"). Zarząd wziął także pod uwagę, że jedynie Zwyczajne Walne Zgromadzenia ma kompetencję do dokonania podziału zysku.

Zmieniona rekomendacja uzyskała pozytywną opinię Rady Nadzorczej Banku oraz Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie z rekomendacją Zarządu, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku dokonało podziału zysku netto osiągniętego przez Bank za rok obrotowy od dnia 1.01.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. w kwocie 738 411 718,72 zł w następujący sposób:

- na kapitał rezerwowy przeznaczona jest kwota 369 205 859,36 zł,
- na kapitał dywidendowy przeznaczona jest kwota 369 205 859,36 zł.

Obie wyżej wymienione kwoty w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycji "Pozostałe kapitały".

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku utworzyło kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy, w tym zaliczek na poczet dywidendy (dalej jako „Kapitał dywidendowy”) i upoważniło Zarząd do dysponowania nim w celu wypłaty zaliczek na poczet dywidendy, zgodnie z art. 349 § 2 Kodeksu spółek handlowych.

Rekomendowany sposób podziału zysku przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie nie wykluczy możliwości podjęcia ewentualnej decyzji przez Zarząd o wypłacie zysku dla akcjonariuszy w postaci zaliczek na poczet dywidendy i wykorzystaniu w tym celu Kapitału dywidendowego w drugiej połowie 2021 r., na podstawie upoważnienia dla Zarządu wynikającego z § 50 ust. 4 Statutu Banku. Będzie to uwarunkowane w szczególności uzyskaniem przez Bank stanowiska KNF w sprawie polityki dywidendowej w drugiej połowie 2021 roku, z którego będzie wynikała możliwość takiej wypłaty. Ewentualna decyzja Zarządu o wypłacie zaliczek na poczet dywidendy w drugiej połowie 2021 roku będzie także wymagała zgody Rady Nadzorczej Banku.

Otrzymane po dniu bilansowym:

- Informacja Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej w drugim półroczu 2021 r. oraz wysokości indywidualnego wskaźnika stress test wykorzystywanego w polityce dywidendowej.
- Indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie spełnienia kryteriów do wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego w roku 2020

opisane zostały w notcie 42.

42. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Informacja Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej w drugim półroczu 2021 r. oraz wysokości indywidualnego wskaźnika stress test wykorzystywanego w polityce dywidendowej.

Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że 2 lipca 2021 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej banków komercyjnych w drugim półroczu 2021 roku określające warunki, jakie powinny być spełnione dla wypłaty przez banki dywidendy - odpowiednio w wysokości do 50%, 75% i 100% zysku netto- przyjęte na posiedzeniu KNF w dniu 24 czerwca 2021 roku.

W przesłanym piśmie KNF poinformowała również o wysokości indywidualnego wskaźnika ST dla Banku. Wskaźnik ST mierzy wrażliwość Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny. Definiowany jest on jako różnica pomiędzy łącznym współczynnikiem kapitałowym "TCR" w scenariuszu referencyjnym i TCR w scenariuszu szokowym na koniec okresu prognozy 2021, z uwzględnieniem korekt nadzorczych. W wyniku dokonanych analiz w ramach testów warunków skrajnych prowadzonych przez Urząd KNF określono, że indywidualny wskaźnik ST dla Banku, z uwzględnieniem korekt nadzorczych, wynosi 1,73%. Poziom wrażliwości Banku jest taki sam zarówno dla wypłaty do 75% zysku, jak i do 100% zysku netto.

Według stanu na dzień 31 marca 2021 roku, w zakresie podstawowych kryteriów polityki dywidendowej banków komercyjnych, Bank spełniał wymagania kwalifikujące do wypłaty dywidendy w wysokości do 100% zysku netto wypracowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku. Po zastosowaniu dodatkowych kryteriów z tytułu posiadanego przez Bank portfela walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych dokonano korekty stopy wypłaty dywidendy o 70 p.p. W konsekwencji maksymalna stopa dywidendy po zastosowaniu dodatkowych kryteriów może wynieść do 30% zysku wypracowanego w roku 2020.

Ponadto, KNF wskazała, że jej stanowisko odnośnie polityki dywidendowej dotyczy jedynie wypłaty z zysku osiągniętego w 2020 roku, oraz że dodatkowe stanowisko w zakresie zysków zatrzymanych w tym obejmujące zysk za 2019 rok zostanie przedstawione pod koniec 2021 roku wraz z polityką dywidendową na 2022 rok.

Indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie spełnienia kryteriów do wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego w roku 2020

W nawiązaniu do raportu bieżącego dnia 2 lipca 2021 roku Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że 20 lipca 2021 roku otrzymał indywidualne zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego odnoszące się do polityki dywidendowej Banku. Według stanu na dzień 31 marca 2021 r. kwartalne dane Banku dotyczące funduszy własnych i 31 maja 2021 r. miesięczne dane Banku dotyczące portfela należności, Bank w zakresie podstawowych kryteriów polityki dywidendowej, spełniał wymagania kwalifikujące do wypłaty do 100% dywidendy z zysku Banku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku. Po zastosowaniu dodatkowych kryteriów określonych przez KNF w polityce dywidendowej z tytułu posiadanego przez Bank portfela walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych stopa dywidendy na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym została skorygowana łącznie o 70 p.p. W konsekwencji maksymalna stopa dywidendy po zastosowaniu dodatkowych kryteriów może wynieść do 30% zysku wypracowanego w roku 2020.

Ponadto Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła Bankowi niepodejmowanie, bez uprzedniej konsultacji z organem nadzoru, innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, mogących skutkować obniżeniem bazy kapitałowej, w tym również ewentualnych wypłat dywidend z niepodzielonego zysku z lat ubiegłych tj. z 2019 r. oraz lat wcześniejszych oraz wykupów akcji własnych.

Podpisy wszystkich wymaganych osób

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.07.2021	Michał Gajewski	Prezes Zarządu	
27.07.2021	Andrzej Burliga	Wiceprezes Zarządu	
27.07.2021	Juan de Porras Aguirre	Wiceprezes Zarządu	
27.07.2021	Arkadiusz Przybył	Wiceprezes Zarządu	
27.07.2021	Lech Gałkowski	Członek Zarządu	
27.07.2021	Patryk Nowakowski	Członek Zarządu	
27.07.2021	Carlos Polaino Izquierdo	Członek Zarządu	
27.07.2021	Maciej Reluga	Członek Zarządu	
27.07.2021	Dorota Strojowska	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.07.2021	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	